Trimestrial de cultură și atitudine civică al Departamentului de Cultură Intol Press Vâlcea

ECOSTAR 21 • ECOLOGIA ȘTIINȚEI ȘI ARTEI ÎN SECOLUL 21

Forum vâlcean

ISSN 2393 - 1922
ISSN-L 2393 - 1922

Anul IX (XV), Serie nouă • Nr. 1 (30) • aprilie 2022 • editat de INTOL PRESS sub egida ECOSTAR 21 • www.culturaarsmundi.ro

ECOSTAR 21 • INTERFERENȚA ARTELOR

Cuprins:

- **CIVILIZAȚIA OCEANULUI APLICATĂ ÎN SISTEMUL DE SĂNĂTATE VÂLCEAN** Csaky E POE ..... pag. 1
- **ÎNȚELEGEREA AUSTRO-RUSĂ PENTRU DEPORTAREA RĂSCULAȚILOR LUI HOREA...** Ionuț ȚENE ..... pag. 2
- **DOMNU' SANDU - IN MEMORIAM** Mihai MUSTĂȚEA ..... pag. 2
- **GHEORGHE DUMITRAȘCU: „OAMENI ȘI FAPTE DIN ISTORIE"** Petre CICHIRDAN ..... pag. 3
- **„APARAT DE FOTOGRAFIAT VISE": UN ROMAN DESPRE META «FIZICA» DRAGOSTEI** Constantin ZĂRNESCU ..... pag. 4
- **ARISTOTEL ȘI „DORINȚA DE A ȘTI"** Mihai CĂLUGĂRIȚOIU ..... pag. 4
- **FORME PRIMARE DE ORGANIZARE BISERICEASCĂ...** Pr. Nicolae MOGA ..... pag. 5
- **FILE NOI ÎN „DOSARUL SIBERIA"** Mihai SPORIȘ ..... pag. 6
- **RUSIA IMPERIALISTĂ ÎNTRE ADEVĂR ȘI MINCIUNĂ...** Al. Florin ȚENE ..... pag. 7
- **EDUCAȚIA ÎN EPOCA MODERNĂ** Luciana Cosmina VLAD ..... pag. 8
- **MIZILUL NU-I UN MIZILIC** Marian ILIE ..... pag. 9
- **NOE A LUAT ANIMALELE ÎN ARCĂ ȘI NU INVERS** Simona Maria KIS ..... pag. 10
- **TOTUȘI, O PACE, NU POATE FI CONSTRUITĂ PE INTERNET SAU LA TELEVIZOR...** Leontina RUS ..... pag. 10
- **CÂRMACII** Alexandru VLAHUȚĂ ..... pag. 10
- **SFÂNTUL MARE MUCENIC PROCOPIE... (I)** Arhim. Veniamin MICLE ..... pag. 11
- **EXPOZIȚIA BRÂNCUȘI LA MUZEUL DE ARTĂ MODERNĂ DIN NEW YORK** Paula ROMANESCU ..... pag. 12
- **CORESPONDENȚĂ DE LA LONDRA** Adrian MOCĂNESCU ..... pag. 14
- **MISIONARI AI CUVÂNTULUI** Silvia GIURGIU ..... pag. 14
- **PRIMĂRIA MUNICIPIULUI RÂMNICU VÂLCEA** BIROUL DE PRESĂ ..... pag. 15
- **UZPR: „EMINESCU, UN VIS ÎN AȘTEPTARE", EDIȚIA I, 2021-2022** Dumitru BUȚOI ..... pag. 16

CULTURA vâlceană a primit premiul Ligii Scriitorilor Români (LSR) pe anul 2020

CIVILIZAȚIA OCEANULUI APLICATĂ ÎN SISTEMUL DE SĂNĂTATE VÂLCEAN

Csaky E POE

Râmnicul s-a umplut de farmacii și centre de analize

Nu vorbim de investițiile colosale făcute în sistemul local de sănătate de care se bucură cei care apelează la el. Numai pe cei 1000 de metri cât măsoară distanța de la Podul lui Hozoc (fost), intersecția cu sens giratoriu de lângă Hanul haiducilor și până la Spitalul Județean-excepțional renovat (scos, însă, din regim de spital doi ani la rând din cauza lui Covid 19), zonă care pe vremuri era poreclită cartierul Versailles, au luat ființă în ultimii zece ani 10 farmacii umane, 4 policlinici și mai multe centre de analize și laborator...Și, totuși, ne amintim că opoziția dintr-o vreme reclama faptul că puterea nu a făcut nimic în domeniul sănătății. Și, dacă, totuși a făcut, hai să vedem cum merg treburile în unele din aceste centre de analize. Am apelat la unul dintre ele, chiar vizavi de mine (aprox.), aici lângă podul lui Hozoc, primul în direcția de deplasare spre Călimănești și ce să vezi! trei analize, una de sânge și două de compoziția scaunului m-a costat 260 lei. Mi-a luat sângele am plătit, și a doua zi cu recolta de materie fecală am plătit și pentru ultimile două analize, doar, că, fiind presat de dureri și o stare deosebit de critică am întrebat când vin după rezultate? Peste două săptămâni!...a venit promt răspunsul! Pentru că cele de caca pleacă în Germania la analize. Păi de ce nu mi-ați spus când mi-ați luat banii? Dați-mi banii înapoi și proba cu scaunul... Și mi lea dat. Am fugit cu proba în mână la primul laborator, următor, acestuia îi dăm numele: Mondo Medica! Domnul să-i țină în viață căci sunt acolo-aici de 20 de ani. Prima șefă de laborator a fost Geli Costin. Îi dorim sănătate acum la pensie. La Mondo Medica din start le-am arătat trimiterea și i-am întrebat cât mă costă și când primesc rezultatele. Mi-am revenit din spaima trasă: 200 lei și la trei zile pentru scaun...iată cu 60 de lei mai ieftin și doar trei zile. Prima concluzie și sfat: nu mergeți nicăieri fără să vă informați fără să testați mai multe oferte. Da, și când vă doare inima fiindcă o să vedeți ce urmează...

Așa ceva nu trebuie să se mai întâmple!

Văzând rezultatele medicul internist m-a trimis la Rapitest să fac un examen gastroenterologic. Am fost programat pe 31 03 22 ora 1720. M-au chemat la 1645. Doamna doctor mi-a spus că nu se uită la mine până nu fac examenul pe colon pe care, însă, nu mi-l poate face decât peste două săptămâni, pe 14 aprilie și că el se face cu o anestezie care costa foarte mult, în jur de 700 lei, dacă optez pentru anestezie! Proba pe colon costă cam 700 lei a mai adăugat dumneaei...am acceptat să fiu programat. La plecare, la intrare, mi s-a cerut să plătesc consultația! Care consultație am zis? Nu știu, aici la mine figurați cu o consultație. Trebuie să plătiți 155lei! Dacă nu plătiți, nu vă dau buletinul. Am plecat supărat neprimind buletinul de identitate și mergând direct la Poliția Municipală îndrumat fiind de serviciul 112, unde am dat o declarație să pot circula fără buletin, și unde am fost sfătuit să sesizez Protecția Consumatorului (ANPC). O voi face luni 04 aprilie. (Continuare în pag. 3)

APEL

ARGEȘENI! VÂLCENI! SIBIENI!

AVEM TREI OBIECTIVE COMUNE ÎN ACEST PREZENT PRIN CARE PUTEM TRANSFORMA VALEA OLTULUI ÎN RAI PE PĂMÂNT:

- CALE FERTATĂ DUBLĂ, ELECTRIFICATĂ, MARFĂ ȘI CĂLĂTORI, ÎNTRE: PITEȘTI- CURTEA DE ARGEȘ-RM. VÂLCEA-SIBIU
- RÂMNICU VÂLCEA-PUNCT NODAL DE MARFĂ PE CALEA FERATĂ
- SĂ FACEM AUTOSTRADĂ SPRE SIBIU ȘI PITEȘTI CU RAMIFICAȚII LA CĂLIMĂNEȘTI, OLĂNEȘTI, GOVORA, OCNELE MARI
- DN 7-CALE REGALĂ ÎNTRE EUROPA DE EST ȘI EUROPA CENTRALĂ ȘI DE VEST
- DECOLMATAREA SAU DESFIINȚAREA LACURILOR DE PE OLT

PETRE CICHIRDAN - PREMIUL UZPR/2016 PENTRU „REVISTELE CULTURALE ALE RÂMNICULUI"
CULTURA *Ars Mundi* • CULTURA *vâlceană* • POVESTEA VORBII 21 • SENIORII • FORUM *vâlcean*

ÎNȚELEGEREA AUSTRO-RUSĂ PENTRU DEPORTAREA RĂSCULAȚILOR LUI HOREA DE LA 1784 ÎN CRIMEEA!

Ionuț ȚENE

Răscoala lui Horea de la 1784 are foarte multe necunoscute. Una dintre acestea este cea legată de mobilitatea populațiilor din Transilvania, migrație și interesele marilor puteri în ascensiune, respectiv Imperiul Habsburgic și Imperiul țarist, dar și de decăderea Imperiului otoman. Încă de la 1772 apare o informație interesantă într-o corespondență dintre diplomații austrieci de la Constantinopol privindu-l pe domnul Grigore Ghica al Țării Românești și Moldovei, în legătură cu o cerere de permitere de către Sultan a emigrării din populația moldovenească în noile teritorii cucerite de ruși în nordul Mării Negre, după înfrângerea tătarilor și evacuarea tătarilor din peninsula Crimeea, fostă turcească și tătărească. Atât Imperiul Habsburgic, cât și cel Țarist duceau o politică de mobilitate demografică, de colonizare și de mutare de populații. Odată cu anexarea Transilvaniei de către habsburgi a început cu secolul XVIII o politică de colonizare cu șvabi germanici în Banat și zona Bihor-Satu Mare. Germanizarea avea ca scop îmbunătățirea activității economice, dar și în subsidiar o permanentizare a unei populații fidele și de limbă germanică față de Viena. Istoricii români au evitat sau ignorat dimensiunea religioasă a mișcărilor anti-catolcie din Transilvania de la 1759 – 1761, care erau de fapt și revolte anti-habsburgice. Istorici de limbă germană ca și Carl Göllner sau M. Auner au sugerat implicarea unor agenți ruși în rândul resurecției preoților ortodocși conduși de Sofronie din Cioara împotriva uniatismului și stăpânirii austriece. Există și o scrisoare a lui Paisie Velicikovski care îl sprijinea în acțiunile sale pe Sofronie din Cioara. Românii ortodocși din Munții Apuseni au renunțat la unirea religioasă cu Roma, revenind la ortodoxie în masă, fapt ce a dus la acțiunile letale ale generalului Bucow, ce a distrus cu tunurile mănăstirile și bisericile creștinilor ortodocși. Curtea de la Viena a jucat ambivalent în legătură cu soarta românilor ortodocși din Ardeal. A luat măsuri dure împotriva preoților ortodocși veniți din Țara Românească din Ardeal, dar s-au folosit de aceștia pentru a-și împlini planurile ca să lovească în marea nobilime maghiară care refuza să accepte desființarea iobăgiei. A existat o rețea de preoți ortodocși în Ardeal veniți din Principatele române. Întârzierea patentei imperiale de desființare a iobăgiei în Transilvania ar fi avut un scop de ațâțare a iobagilor români împotriva nobililor maghiari. Iosif al II-lea lovea atât în nobilii maghiari prin răsculații români, dar avea și o perfectă justificare a strămutării acestei populații românești în Bucovina de nord și, mai ales, în Crimeea cucerită de Ecaterina a II-a. În 1783, Crimeea a fost anexată de Imperiul Rus în urma războiului ruso-turc (1768-1774).

Un agent al imperialilor a fost celebrul și controversatul spion Salis, care a jucat dublu, atât pentru împăratul austriac cât și pentru țarina Ecaterina a II-a. Agentul era fiul contelui Salis de Lorena, comandant suprem înainte al regimentului de Toscana şi născut din fiica contelui Andrâsi. Salis a stat alături de Horea în timpul răscoalei de la 1784. Istoricul Carl Göllner a scris despre existența lui Salis dintr-un raport cifrat din august 1784 al lui Ludovic Coblenz, ambasadorul austriac la Petersburg, înștiințând pe cancelarul austriac, că în Transilvania se află un om care s-a obligat să emigreze cu mai multe familii din Transilvania în Crimeeea. Agentul Salis a propus ambasadorului rus de la Viena, contele Galițin, că va determina 300.000 de cetățeni austrieci (români ardeleni) să emigreze în Rusia. Ideea lui Salis ar fi fost bine primită de cercurile ruse, care au dat legi pentru primirea de coloniști în teritoriile eliberate de sub Imperiul Otoman. Nicolae Iorga considera că Salis a fost implicat în răscoalele din Boemia anilor 1775 și 1779. Deși urmărit de autorități, agentul Salis a fost protejat de mareșalul slovaco-austriac Hadik, care refuza în caz de prindere să-l execute imediat, bazându-se pe o apostilă a lui Iosif al II-lea de a fi predat regimentului din care făcea parte când ar fi fost prins. Mai mult, țarina Ecaterina cea Mare ar fi acceptat proiectul lui Salis de strămutare a românilor din Transilvania, în Crimeea. De altfel, după răscoala lui Horea, Cloșca și Crișan de la 1784, împăratul austriac Iosif al II-lea acordă pe 2 august 1785 dreptul la liberă emigrare și strămutare a țăranilor români din Ardeal. De astfel, unii istorici consideră lipsa de sprijin a lui Horea din partea iobagilor din decembrie 1784, tocmai pe zvonul răspândit, că împăratul austriac le-ar fi promis prin mitropolitul sârb Nichitici dreptul de a se strămuta și migra. Guvernatorul Bucovinei, baronul Enzenberg în urma evaluării din 1786, conform celor scrise de poetul Mihai Eminescu, în această provincie recent trecută sub stăpânirea Vienei ar fi venit 11.000/12.000 de familii de români ardeleni, regiunea având un spor demografic cu 29.102 peste câțiva ani. Emigrarea românilor în Crimeea poate fi pusă și pe opțiunea rusească a ”proiectului grecesc”. Acesta a reprezentat o soluție politică inițiată de țarina Ecaterina cea Mare la începutul anilor 1780 și a fost, de fapt, o schiță de schimbare majoră a arhitecturii europene. Planul prevedea împărțirea Imperiului Otoman între Imperiul Rus și Imperiul Habsburgic, care ar fi fost urmată apoi de reconstrucția marelui Imperiului Bizantin. Soluția țarinei a fost concepută împreună cu favoritul ei, feld-mareșalul Grigori Potemkin, iar cei doi au plănuit chiar și structura de conducere a viitorului imperiului, motiv pentru care unul dintre nepoții Ecaterinei a fost numit Constantin, pentru ca primul împărat al noului Bizanț să poarte numele celui din urmă împărat al vechiului Bizanț. În mai 1780, Ecaterina cea Mare a organizat o întâlnire secretă cu Împăratul Iosif al II-lea al Sfântului Imperiu Roman, la Moghilev, în Belarusul de astăzi, urmată de mai multe scrisori, începând din septembrie 1781, între țarina Ecaterina cea Mare și Împăratul Iosif al II-lea. Cei doi au formalizat Alianța austro-rusă în 1781. “Planul grecesc” era pus la cale de prințul Potemkin, care începuse deja să dea nume grecești orașelor nou-înființate din Rusia nouă – Odessa și Kherson, care sunt doar două exemple, iar simbolismul bizantin era și el evidențiat în noile biserici construite în regiune. Catedrala din Kherson a fost clădită în stil bizantin clasic. În 1787 este aranjată o nouă întâlnire a celor doi mari monarhi în Crimeea și în scurt timp ambele țări au declarat război Imperiului Otoman, dar moartea împăratului Iosif în 1790 a încheiat definitiv ”proiectul grecesc” gândit de Grigori Potemkin și Ecaterina cea Mare, care a rămas doar pe hârtie. (Continuare în pag. 16)

DOMNU’ SANDU - IN MEMORIAM

În aceste zile de iarnă primăvăratecă, gândurile și amintirile, care de la o vreme ne împresoară, din când în când, îl reînviază pe un om. Un om mare la stat. Un om mare la sfat: Alexandru Popescu Mihăești. Sub aceste trei nume se afla un om, un om cu adevărat ieșit din rând, un om care cheamă în memorie pe dascălul de excepție, omul cu multă carte, autorul cu destule cărți, prietenul de care ai nevoie la greu, și El era lângă tine; mentorul unor generații care s-au succedat de-a lungul unei jumătăți de veac, de alți dascăli, colegul unei generații de alți dascăli, prietenul acesteia până-n pânzele albe și de care nu s-a dezis vreodată. Era pentru mine și pentru alții ,,Domnu’ Sandu. Un boier al minții, al cărților și al oamenilor. Când intra într-o încăpere, oricât de mare ar fi fost aceasta, o împlinea cu statura de uriaș blând și cu vorba pricepută și așezată, cu mintea iscoditoare și multștiutoare. Când l-am cunoscut? Scara timpului măsoară mai mult de cincizeci de ani. Și de-a lungul acestei jumătăți de veac, la răstimpuri mai rare sau mai apropiate, cărările vieții ne întâlneau;de fiecare dată cu bucuria revederii cu un om rar,de o decență proprie fiilor răsăriți din bunul pământ românesc, fiilor de țărani care iubeau cartea și nazuiau la ea. Cariera sinuoasă l-a înălțat de la profesorul de țară la rangul de profesor doctor universitar, un pedagog de excepție, un călăuzitor pentru miile de învățăcei, un îndrumător pentru aspiranții la titularizare,

perfecționare și gradații în învățământ, în această breaslă fără de care n-ar exista societatea umană, de la care se cere atât de mult și ni se dă atât de puțin. Era Domnu’Sandu când l-am cunoscut și, mai târziu, am înțeles de ce era astfel numit. Nimic ostentativ în ținută, îmbrăcat cu un costum sobru,cămașă albă și cravată asortată,era întruchiparea mentorului. Ne va rămâne amintirea unui uriaș, cu înfățișare energică și cu ochii strălucitori de bunătate, a unui orator puternic, variat, adânc adeseori și de cele mai multe ori original,totdeauna ales in cuvintele pe care le folosea și cum le orânduia într-un discurs articulat și rostit cu un grai elocvent. A fost un învățător-ceea ce este mai mult decât un învățat-un sfătuitor și o călăuză, prin cărți, prin lecții și prin exemplu;la acestea se mai adăuga ceva, o emanație necontenită a sufletului Lui mare și bun, care înălța faptele și le idealiza. Acesta a fost în rândul nostru de oameni: Domnu’Sandu!

Mihai MUSTĂȚEA

GHEORGHE DUMITRAȘCU: „OAMENI ȘI FAPTE DIN ISTORIE”

Carte apărută la Editura Intol Press în ultima lună a anului 2021 și publicată în PDF pe www.culturaarsmundi.ro și tipărită în primul trimestru al anului 2022 la Rotipo Iași. Coperta și grafica a fost realizată de Leontina Cichirdan, iar tehnoredactarea de Maria Ciobanu. O carte de 526 de pagini în care, autorul, prin intermediul capitolului „Insemnări”, își informează cititorii asupra propriei activități de jurnalist care se întinde între 1997 („Istoria între adevăr și mistificare” apărut în *Jurnalul de Vâlcea*, nr. 115, 28 aprilie - 4 martie) și 2020 -„Continuăm ce am început” apărut în FORUM *vâlcean*, an VIII, nr 2 (8), mai 2020; iată, o bogată participare, de 23 de ani, la viața culturală vâlceană prin publicistică. Privind cu atenție acest capitol, citindu-l, ni se desfășoară în față și o evoluție firească, naturală a publicațiilor vâlcene, partea lor de contribuție la afirmarea și dezvoltarea culturii vâlcene. Iată, am văzut deja, *Jurnalul de Vâlcea* - 1997, 1998,1999, apoi *Curierul de Vâlcea*, 1998; Forum 5 (2007), 6, 7, 8, 9, 10; Seniorii - 2008, 2009,...2014, 2015, 2016; CULTURA *vâlceană*, FORUM *vâlcean*...ultima, revistă pe care Gh Dumitrașcu a preluat-o total (2020), fiindu-i director. Cel puțin pentru această parte, scrisă exemplar - model publicistic, volumul de față trebuie înscris la concursul anual organizat de UZPR la secțiunea *Carte de publicistică*. Pe lângă această parte publicistică care, pe noi, cei de la Intol Press, ne entuziasmează făcând dovada unei activități neîntrerupte pe o perioadă de 15 ani! scrieri, analize de calitate deosebită; autorul fiind creatorul principal al Forumului Cultural al Râmnicului, până în 2011 a sprijinit financiar atât revista Forum 5...10, cât și revista „Povestea vorbei” noi toți formând în acea perioadă 2002...2011 o echipă de aur (fără exagerare-faptele demonstrează) care, majoritatea dintre noi, dacă nu cei mai mulți, am fost membri cotizanți și la Forumul Râmnicului și la Societatea *Anton Pann*! Observăm de asemenea seriozitatea actului publicistic al lui Gh Dumitrascu care oferă tiparului articole îndrăznețe, privind realitățile din mediul comunitar, local și național...odată, folosind presa de elită, din ultimul deceniu de secol XX, 1990 - 2000, *Jurnalul de Vâlcea* și *Curierul de Vâlcea* în care simțim și noi, confrați cu domnia sa, ancorați însă pe alt drum, că deceniul postrevoluționar ne arăta, că fondul acțiunilor noastre economice și culturale pe tărâm local și național încă erau dătătoare de speranță! După 1996 microîntreprinzătorii erau încurajați de statul român, prin comenzi către ei...lucrări publice! Lucru care nu s-a întâmplat până în 1996. Tot atunci dispărea peiorativul *serelist*! Simțim în materialele dumnealui că apune un secol, că încă, totul, nu era pierdut după Revoluția din 1989! După ‘95, știm, țara se trezea la realitate și populația, presa, începuse, într-adevăr, să spere la ceva mai bun social și politic!...legat, indiscutabil, de trecutul nostru imediat (poate cel mai bun din istoria României 1965-1978), care, însă, a continuat să fie batjocorit de societatea civilă; exagerare nepermisă, acuzație fără fond, legată de politica și dictatura deceniului nefast, 80-90. ... Am recitit cu emoție interviul pe care i l-am luat în anul 2011, în „Forum 9”, revista pe care o fondasem amândoi în anul 2007 primul număr fiind „Forum 5” (cinci ani de existență a Forumului); dumnealui director, eu redactor șef și editor. Interviu publicat în articolul cu titlul (la pag. 476): „România Mare și învățămintele istoriei”...

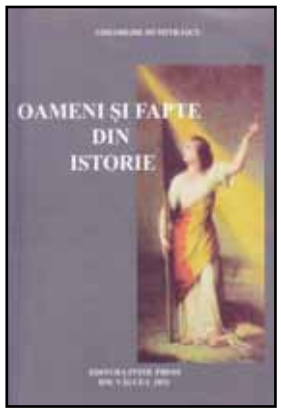

„(…) Petre Cichirdan - Care a fost rolul armatei române la înfăptuirea Unirii?

Gheorghe Dumitrașcu - Credem că se face o greșeală când Marea Unire este prezentată ca o consecință a participării României la Primul Război Mondial. Unirea Basarabiei, Bucovinei și a Transilvaniei (împreună cu Banatul) cu Vechiul Regat nu a fost rezultatul unei acțiuni militare; unirea a fost act eminamente politic, prin care, în virtutea dreptului la autodeterminare, structuri reprezentative și democratice au exprimat la Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia voința de unire cu ţara.

Armata română s-a manifestat drept o forță unionistă integrându-se în marele efort al națiunii române pentru realizarea unității naționale. În anii 1916-1917 forțele militare românești au luptat, rezultând izbânzi dar și eșecuri, pentru materializarea idealului de unitate. Adversarii statului național unitar invocă prezența armatei române care, susțin ei, a impus votul de unire cu România.

În realitate, atât în Basarabia cât ș în Bucovina, armata română nu a intervenit în deliberările Sfatului Țării și respectiv Congresului General al Bucovinei, ci a împiedicat o minoritate violent bolșevică, în Basarabia, și separatist-ucraineană, în Bucovina, să stopeze libera exprimare a voinței populației. La Alba Iulia, după cum se știe, nu s-a aflat nici un soldat român în ziua de 1 decembrie 1918. Armata română a acționat pentru apărarea actelor de unire, formând, așa după cum spunea Nicolae Iorga, „un cordon de baionete” în jurul reprezentanților națiunii care și-au putut exprima astfel opiniile.

Așadar, România Mare nu s-a născut nici prin acțiuni militare, nici prin voința Antantei: tratatele de pace din anii 1919-1920 nu au făcut decât să confirme ceea ce se hotărâse la Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia.”

Revenind de această dată la prima parte a volumului „Oameni și fapte din istorie” trebuie spus că autorul Gheorghe Dumitrașcu nu face o trecere în revistă, a personalităților-faptelor lor- inspirat din manuale sau studii tipărite de-a lungul istoriei noastre contemporane...Odată, aceste personalități sunt bine alese, ele influențând istoria țării noastre prin fapte care au lăsat urme adânci în istoria României, urme pozitive din care se desprinde dragostea lor față de patrie, în primul rând. În primul rând dovedind prin fapte (atenție, fapta! și nu vorba - cuvântul fiind apanajul cuprinsului menționată încă din titlu!...). Personalitățile și faptele lor sunt prezentate conform surselor de documentare, dar, mai ales, din puncte de vedere asumate de autor. Fiind un cunoscut istoric, cu un palmares valoros în bagajul propriu de date, Gh Dumitrașcu reușește să dea textului cărții tenta sa personală, una influențată de pedagogul desăvârșit care a fost, de cercetătorul istoric extrem de aplecat asupra documentului de arhivă, de șeful cabinetului de partid dinainte de ‘89-post pe care l-a ocupat ca istoric și care a adus în școala de partid doar reputați istorici!...în sfârșit, de publicist - foarte bun analist, de bun administrator al actului de cultură pe care l-a ocrotit tot timpul...Cartea aceasta, ca importanță și act cultural, stă alături de multele sale cărți închinate mai ales învățământului, personalității lui Spiru Haret, *haretismului* în general, dar, mai ales, alături de volumul închinat Războiului de Independență, în care prezintă cele două monumente ridicate în Râmnic la început de secol XX, volum de excepție pe care trebuia să-l fi consultat! reprezentanții Ministerului Culturii, atunci, când au inițiat și legiferat, în anul 2006, legea monumentului de for public!... sunt cărți, care interesează mediul cultural actual, mai ales publicistic, local și național (am văzut deja, cartea a fost afișată în PDF pe Internet încă din 2021-înainte cu trei luni de tipărire)...

Petre CICHIRDAN

CIVILIZAȚIA OCEANULUI APLICATĂ ÎN SISTEMUL DE SĂNĂTATE VÂLCEAN

(Urmare din pag. 1)

Pentru că mai întâi am făcut sesizarea on line la administrația Rapitest în 31 03 22 între orele 18- 20... Și totuși ce mi s-a părut straniu și pentru prima dată în viață, cum este posibil ca în aceeași locație să alegi medicul care te examinează aceștia fiind trei, fiecare cu costul său, deci, și prețuri diferite!? Așa mi-a cerut asistenta dispecer la efectuarea programării, seara, în data de 29 03 22. Oare pe mine la ce medic m-a programat: cel mai scump sau cel mai ieftin!?... sunt curios să aflu. ...Și, un consult la cea mai titrată clinică, aici la Râmnicu Vâlcea, costă diferit, funcție de banii pe care îi ai în buzunar? Păi de 20 de ani, de când am avut eu intervenția pe inimă, la Timișoara, mergeam odată pe an la cea mai faimoasă clinică din Timișoara și plăteam consultația înainte de a intra la medic. Dar și acolo, dacă trebuia, medicul apela la costuri suplimentare, erai întrebat și la plecare în baza unei note scrise de medic plăteai diferența...Și țineți-vă bine!...în urma unor telefoane, în cursul zilei de ieri, am aflat că oriunde în această țară analiza pe colon, cu tot cu anestezie, în clinicile private, nu costă mai mult de 400 lei! Iar dacă ai trimitere de la medicul de familie, nu costă nimic!...Să mai respect eu programarea medicului de la Rapitest, care, nu știu unde lucrează, la ce spital, să văd cât ar trebui să mă coste la el?

În final, dragi concetățeni vâlceni, înțelegeți cum stau lucrurile în civilizația oceanului?... Înțelegeți că în gripa aviară să nu fie discuții gâinațul de găină pleca la Londra pentru analiză? Și ai noștri urmași ai dacilor fără romani ucideau cu sânge rece ca soluție finală găinile fără asemănare pe întreaga planetă: găinile, cocoșii și curcanii. Au urmat porcii, iarăși, la fel. Satele noastre au rămas fără asemenea animale. Acum gâinațul de om pleacă în Germania!...oare sau tâmpit urmașii dacilor fără romani? Înțelegeți, nu?...de ce a început pandemia în valuri, și nu vreau să spun că și războiul de după valul lui Traian de la Dunăre!?...

Acum, vă salut din trenul care merge la Timișoara unde sunt așteptat să îmi refac sănătatea la o clinică privată fără nici unban!...Doar testul Covid 19 mă costă 50 de lei...

SC Perfect ArgBuild SRL
• Construcții • Vânzări imobiliare
• Formare profesională
perfectargbuild@gmail.com

SC AS FORMARE SRL
• Furnizor de formare profesională
Râmnicu Vâlcea, str. Calea București, nr. 265G, județul Vâlcea,
as.formare@gmail.com

ASOCIAȚIA SOCIO-PROFESIONALĂ TSPR
• Furnizor de formare profesională
și servicii sociale
Telefon: 0744658748

„APARAT DE FOTOGRAFIAT VISE”: UN ROMAN DESPRE META-«FIZICA» DRAGOSTEI

Constantin ZĂRNESCU

Prof. Teodora Jurma a publicat, până astăzi, patru volume de poezii: *Secunde cu ochi de bufniță* (2004), *Clopotul din statui* (2006), *Viaţa albastră a dunelor* (2010), *Fiul de la malul nopții* (2012) - o carte de schițe, fabule și povestiri pentru copii, *Fabrica de poveşti* (2016); și, în sfârșit, un roman de dragoste, proaspăt intrat în librării, *Aparatul de fotografiat vise*, cu o prefață, un *Cuvânt înainte* de prof. Ioan Emilian Roza; și o prezentare, pe coperta IV, a poetului și publicistului Ștefan Melancu (Ed. Ecou Transilvan, 2022).

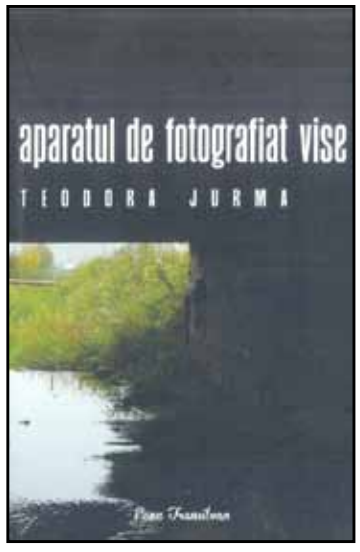

Doamna Teodora Jurma s-a format în cenaclul literar-artistic „C. Brâncuși”, tentată să se aprofundeze întru „chemarea” sculptorului, pentru matematici, geometrie, numărul de aur. Fiind specializată în fizică, venind, așadar, dinspre științele exacte, i-am putut analiza originalitatea, în recenziile din „Făclia” și „Orașul”; simbolurile, motivele, metaforele – frapante, urmărind „tainele” și „stranietatea” spiritului, despre care Artistotel afirma, în *Poetica* sa, că nu pot fi analizate, cântărite, explicate, și pe care le-a ordonat după disciplina Fizicii; și au fost redenumite și redefinite, în *Renaștere – Metafizica*!...

Talentul, cu totul de excepție, de poet și prozator al autoarei a irumpt în acest impetuos, amplu roman, prin intermediul *non-convențional*, al *jurnalului* personajului feminin Rea, care analizându-și iubirea, în creșterea ei ardentă, față de studentul Raul, eliberează subiectivitățile, părțile ascunse ale erosului – într-un *crescendo* al trăirilor intense.

Aparatul de fotografiat vise nu este, astfel, uscăcios, rigid, ci posedă misterul și umiditatea vieții, având echilibrul, pe care-l înalță o dimensiune profundă, poetică: de iubire, politică (despre viitorul generațiilor postmoderne); și, nu în ultimul rând, ceea ce găsim, tot mai rar astăzi – în dimensiunea religioasă.

„– Când un bărbat privește o femeie, ce taină își aruncă, unul altuia? Ce îi unește? Ce îi apropie? ... Se posedă unul pe altul, visează? Se stăpânesc?.... Iubirea este ca o maladie!... Când o vei primi, să fii pregătit de suferință! Nimic nu ne aparține!...” Fragmente esențiale din Rilke, Nichita, propria ei poezie, colorează „stările existențiale”, căutând „albastrul” parfumului de liliac, ori geniul vibrațiilor libelulei, fluturelui.

Intensitățile dragostei sunt „de arc electric”... Impulsurile interioare fierbinți, pot fi ele filmate? Culoarea unui manuscris colbuit, din trecut? Rochițele de dantelă, impregnate cu iasomie?... Aparatul, minune tehnică, surprinzând stări de vis, poate el să „fotografieze” diferența dintre fericirea (trecătoare) și bucuria eternă: dragostea față de Dumnezeu?

„Putem întoarce ceasornicul iubirii? Putem cântări clipa cea repede?” Trebuie remarcată originalitatea limbajului, către civilizația de azi, a audiovizualului? Indubitabil!

Aparatul de fotografiat vise poate fi lecturat ca un roman studențesc, postmodern. Teodora Jurma narează, uneori eseizează, poetizează bucuria, privirea (imaginea), „respirarea” și „stranietățile” spiritului. Sunt trăiri abstracte, ireale, sinestezice, sub lentile, lupe ș.a. „Bucuria nu poate să ți se fure! E partea care nu ți se poate lua!...” E o sugestie, aici, de mare finețe, din parabola Mariilor lui Isus. Una frământă coca, pregătește pâine. Cealaltă Marie privește, parcă într-o „lene” melancolică! Să pregătească și sora mea făina! Să fie și ea, lângă mine!

Isus îi răspunde, postsocratic și meta-fizic:

„– Are și Maria (privind-o, contemplativ) partea ei, care *i se va da*! Nu *i se va lua*!”

Teodora Jurma este o autoare complexă, interferând viziunea științelor realiste, cu cea religioasă. Înaintașul ei glorios (este) o romancieră-femeie: *Mary Shelley*. Audiind niște conferințe, la Lago di Garda-Como, ale fizicianului Johny Pollidori, în 1818, despre *curentul electric*, din om și animal, a avut revelația romanului științific *Frankenstein*. Astfel, a devenit, și în acest caz, fizica – Metafizică. Iar azi, o civilizație a tehnicilor magicelor aparate, de filmat și fotografiat vise!...

ARISTOTEL ȘI „DORINȚA DE A ȘTI”

Mihai CĂLUGĂRIȚOIU

„Toți oamenii, prin natură, au dorința de a ști”, așa începe Aristotel (384 î.Hr.- 7 martie 322 î.Hr.) opera sa *Metafizica*.

„Știința și *téchne* (termen pe care M. Heidegger îl înțelege ca *pricepere în ceva*-n.a.) le vin totuși oamenilor din experiență”, susține Aristotel, iar „cele mai riguroase științe sunt... ale principiilor... care... teoretizează asupra cauzelor”, „știința de-cunoscutului suprem”.

„Știința cea mai de sus și mai cu autoritate, este aceea care cunoaște scopul în vederea căruia trebuie făcut un lucru... acest scop este binele”.

„Oamenii... când au început să filosofeze au fost împinși de mirare... apoi de punerea problemelor mari, ca, de pildă, acelea privitoare la mișcările lumii, ale soarelui și astrelor, la nașterea universului. Acela care își pune o problemă și se miră în sine ia seamă de neștiința sa. De aceea și iubitorul-de-mit este, într-un fel, filosof.” (Aristotel, Metafizica)

Continuând și dezvoltând gândirea filosofică a profesorului său Platon, de la care a înțeles că mirarea îi este proprie filosofului, Aristotel s-a oprit și a prefigurat obiectul de studiu al filosofiei ca știință și anume întrebările fundamentale, despre ființă/ontos, univers, despre infinitatea și eternitatea ființei/universului, care nu a fost creat, ci a existat dintotdeauna, întrebări la care gânditorii, nici astăzi, la peste 2300 de ani, n-au ajuns la un răspuns unanim acceptat.

Așa cum știm, la rândul său, Platon a fost discipolul lui Socrate, iar ideile celor trei mari gânditori: Socrate, Platon și Aristotel au influențat și stau la baza filosofiei occidentale ulterioare.

Adevărul se află în lumea înconjurătoare, spune Aristotel, concluzie desprinsă, probabil, și din studiul florei și faunii din zona Ioniană, iar în lumea înconjurătoare pot fi găsite/descoperite anumite constante. Ideile sale despre modul cum ajungem la cunoaștere au reprezentat și reprezintă obiectul esențial al *epistemologiei* sau teoriei cunoașterii. Pentru el, totul poate fi explicat prin cauze, chiar acțiunile care sunt, la rândul lor, provocate de cauze. S-a născut, astfel, o importantă teorie filosofică, teoria determinismului universal, teoria înlănțuirii dintre cauză și efect, început și sfârșit.

Referitor la originea mișcării, Aristotel susține că autorul este Dumnezeu, „actul suprem”. Nu știm însă dacă, pentru filosof, Dumnezeu este imanent sau transcendent lumii.

Nu trebuie să uităm că Aristotel este autorul celui mai faimos silogism din istorie:

Toți oamenii sunt muritori;
Socrate este om.
Concluzia:
Socrate este muritor.

Filosoful a pus, astfel, bazele *logicii*, ca știință, în lucrarea sa Organon.

Interesantă este concepția filosofului și despre suflet și anume că sufletul-viață supraviețuiește numai cât animă un trup și piere odată cu moartea. Omenirea este însă nemuritoare, susține Aristotel, în lucrarea sa *Despre suflet*, prin intermediul unui intelect comun, cristalizat, după cum am văzut, prin cunoaștere, prin știință și experiențele acumulate de-a lungul timpului.

Scopul cunoașterii este *binele*, crede Aristotel, inclusiv binele omenirii. Omul este o ființă socială, *zoon politikon*, iar interesele individuale trebuie să concorde cu cele sociale.

Optimist în capacitățile intelectuale ale omului și preocupat de concordanța intereselor individuale cu cele sociale ale omului, Aristotel pune și bazele *axiologiei*, care, alături de *ontologie* și *gnoseologie*, trebuie să definească miezul oricărei concepții filosofice.

Chiar dacă „sufletul-viață” al lui Aristotel n-a supraviețuit, cunoștințele, experiența și bazele științifice puse de filosof dăinuie încă, demonstrând, parcă, opinia gânditorului în nemurirea omenirii.

FORME PRIMARE DE ORGANIZARE BISERICEASCĂ ÎN AREALUL ROMÂNESC

Pr. Nicolae MOGA

Potrivit unei vechi tradiţii, cunoscută şi de scriitorul bisericesc creştin alexandrin Origen (+254), Scythia Minor a fost evanghelizată de către Sfântul Apostol Andrei, menţionând:

„Când sfinţii Apostoli şi ucenici ai Mântuitorului nostru s-au răspândit în toată lumea, Toma, după cum spune tradiţia, a primit (prin tragere la sorţi), Parţia, iar Andrei, Sciţia...”.[1]

Referindu-se la acelaşi fapt, istoricul bisericesc Eusebiu de Cezareea (+340) în lucrarea sa Istoria bisericească (III, 1; 1-3), precizează că, spaţiul situat între Dunăre şi Pontul Euxin-Marea Neagră şi îndeosebi cetăţile greceşti de pe malul mării au fost evanghelizate de către Sfântul Apostol Andrei, căruia, potrivit textului evanghelic i-a revenit în urma sorţilor creştinarea Sciţiei.[2] Părintele istoriei bisericeşti relatează despre acest fapt următoarele:

„Când Sfinţii Apostoli şi ucenici ai Mântuitorului nostru s-au împrăştiat peste tot pământul locuit, Toma, precum cuprinde tradiţia, a luat (spre evanghelizare) ţara parţilor; Andrei, Sciţia; Ioan, Asia, unde şi-a petrecut viaţa până ce a murit în Efes”.

În teologia siriacă a Apostolilor se arată că, teritoriile în care Sfântul Apostol Andrei a însămânţat Cuvântul lui Dumnezeu „sunt Niceea, Nicomidia, Bithynia şi... Gothia”, nume sub care trebuie să înţelegem regiunea de est a Daciei Carpatice.[3]

În „Pătimirea Sfântului Andrei de la 30 noiembrie”, păstrată în limba greacă în Synaxarium Ecclesiae Constantinopolitanae (sec. X ?) se precizează că, „după Înălţarea Domnului la cer s-a tras la sorţi, unui apostol căzându-i o ţară, altuia alta, pentru propovăduirea Evangheliei şi astfel lui Andrei i-a căzut <toată regiunea Bitiniei şi Pontului, provinciile romane Thraci şi Sciţia, apoi a mers la Sevastopolis cea mare (în Crimeea)”.[4]

Din acest text observăm că aria de răspândire a creştinismului propovăduit de către Sfântul Apostol Andrei a fost destul de mare. Un document care se păstrează în Sinaxarul amintit, precizează că, la Odyssos sau Odessos (Varna de azi), Sfântul Apostol Andrei a hirotonit episcop pe ucenicul său Amplias sau Apian[5], probabil cel care este amintit de Sfântul Apostol Pavel în epistola către Romani (XVI, 8).

Se pare că varianta Sinaxarului constantinopolitan a fost cunoscută şi preluată de către Sfântul Dosoftei, Mitropolitul Moldovei care arată în „proloagele” sale pe luna noiembrie, la a treizecea zi, că: „Apostolul Andrei i-a revenit (prin sorţi) Bitinia şi Marea Neagră şi părţile Propontului, Halcedonului şi Vizantea, unde-i acum Ţarigradul, Tracia şi Macedonia şi sosind la Dunăre, ce-i zic Dobrogea şi altele ce sunt pe Dunăre, Tesalia şi acestea toate le-a umblat”.[6]

Episcopul Hippolyt al Romei, autor al unor scrieri istorice importante, contemporan cu Origen relatează textual: „Andrei a vestit (Cuvântul Evangheliei) sciţilor şi tracilor. El a fost răstignit la Patras în Achaia, fiind legat de picioare de un măslin şi este înmormântat acolo”.[7]

Apologetul Tertulian (160-240) menţionează că între neamurile „supuse lui Hristos erau: Parţi, mezii...cei din provinciile Galiei şi regiunile britanilor...şi cele ale sarmaţilor, dacilor, germanilor, sciţilor şi ale multor alte neamuri şi provincii îndepărtate...În toate aceste locuri stăpâneşte numele lui Hristos care a venit”.[8]

În secolul al XIV-lea, istoricul bizantin Nichifor Calist precizează că Sfântul Apostol Andrei a trecut din provinciile Asiei Mici-Capadocia, Galatia şi Bithinia-în „pustiurile scitice” iar aici „a predicat în cetăţile Pontului stâng locuit de greci, romani şi geto-daci, trecând prin Tracia, a ajuns la Bizanţ, iar de aici, coborând prin Macedonia şi Tesalia, a ajuns în oraşul Patras, din Achaia (Grecia), aproape de golful Lepanto, unde avea să moară de moarte martirică, fiind răstignit pe o cruce înformă de X, care până azi se numeşte Crucea Sf. Andrei”.[9]

Înainte de a primi moarte martirică Sfântul Apostol Andrei, apropiindu-se de cruce şi-a mărturisit credinţa sa profundă în Mântuitorul Iisus Hristos: „Te salut, cruce preţioasă, care ai fost sfinţită prin corpul Dumnezeului meu şi împodobită prim membrele Sale, ca cu nişte pietre scumpe. Mă apropii de tine, plin de bucurie, primeşte-mă în braţele tale. O, cruce mântuitoare, care ai fost înfrumuseţată prin mădularele Domnului! Cu foc te-am iubit; de mult doresc şi te caut. Dorinţa mi s-a împlinit, primeşte-mă în braţe, scoţându-mă din mijlocul lumii şi mă du la Stăpânul meu. Acel ce s-a servit de tine a mă răscumpăra, să mă primească prin tine”.[10]

În lumina numeroaselor documente se poate afirma că vestirea Evangheliei pe pământ românesc s-a făcut de către Sfântul Apostol Andrei care a vizitat capita-la provinciei Tomis, ca un punct strategic în cucerirea lumii pentru Hristos, astfel, putem afirma că originile creştinismului românesc sunt de tradiţie apostolică, după cum de altfel spune Sfântul Apostol Pavel în epistola către Coloseni (cap. III, 11) că şi „sciţii” au putut auzi cuvântul lui Dumnezeu. Cei dintâi dintre daci care au ascultat pe Sfântul Andrei şi care au trecut la creştinism au fost: Innus, Rimmus şi Pinnus care apoi l-au urmat în propovăduire printre băştinaşii dintre Dunăre şi mare.[11] Ierarhul sau ierarhii peste care „şi-a pus mâinile” Apostolul Andrei, „cel întâi chemat” a/au hirotonit la rândul lor alţi episcopi, preoţi sau diaconi asigurând în felul acesta succesiunea neîntreruptă a preoţiei de la Sfinţii Apostoli. Tradiţia despre predicarea Cuvântului Lui Dumnezeu de către Sfântul Apostol Andrei în Dobrogea a fost consemnată de scriitori vechi, de cărţile de cult, de creaţiile folclorice, credinţele, obiceiurile şi practicile legate de el, precum şi unele toponime ca: Peşterea Sfântului Andrei şi pârâiaşul Sfântului Andrei, reprezintă dovezi de continuitate în credinţă.[12]

În Scythia Minor au putut activa aşa numiţii „horepiscopi” sau episcopi de sat, delegaţi ai unor episcopi care au fost atestaţi la începuturile răspândirii creştinismului pe teritoriul ţării noastre. Aceştia la rândul lor hirotoneau preoţi, diaconi, citeţi săvârşeau sfintele taine şi ierurgii, catehizau pe cei care doreau să devină creştini, căci încreştinarea presupune predică şi botez.

În textul numeroaselor inscripţii descoperite în arealul dobrogean din primele secole ale creştinismului întâlnim nume de neofiţi, de un diacon Ştefan, de un preot, de citeţ, de episcopi şi chiar de un iconom al unei biserici din Tomis. Desigur că această înflorire a creştinismului în aceste ţinuturi a impus devreme la organizarea unui centru episcopal în acest areal, fiind primul cunoscut pe teritorul ţării noastre şi anume Episcopia Tomisului, despre a cărei existenţă se poate vorbi chiar de la sfârşitul secolului al III lea şi care depindea canonic probabil la început, de Heracleea tracică şi apoi direct de patriarhul de Constantinopol. Jurisdicţia acesteia se întindea în întreaga „Sciţia Minor şi se pare că şi peste creştinii aflaţi dincoace de Dunăre, în sudul Moldovei şi în estul Munteniei, până la arcul carpatic. După anul 451 a fost ridicată la rangul de Arhiepiscopie, aşa cum se întâlneşte mai apoi într-o listă a arhiepiscopiilor autocefale-ortodoxede la începutul secolului al VI lea, unde ocupă locul al doilea între acestea. În acest secol, al şaselea, a purtat şi titlul de mitropolie şi de ea, se afirmă de unii, ar fi depins 14 scaune episcopale aflate pe teritoriul dintre Dunăre şi Marea Neagră”.[13]

Rolul Patriarhiei de Constantinopol în activitatea misionară în Scythia Minor a fost intensă şi atestată de multe izvoare documentare, încât, Episcopia Tomisului în secolele V, VI şi VII a ajuns la mare înflorire, care la sfârşitul secolului al V-lea a fost singura reşedinţă episcopală a provinciei Scythia Mică, fiind ridicată la rangul de mitropolie sub împăratul Anastasie I (491-518), având sub jurisdicţie ei 14 scaune episcopale sufragane, rang ce l-a păstrat până către sfârşitul secolului al VII-lea.[14] Acest rang situa scaunul ierarhic de Tomis destul de important în cadrul celorlalte scaune asemănătoare, fiindcă deţinea locul al II-lea (după Odessos). Această situaţie eclesiastică din Dobrogea arăta de fapt „existenţa unei vieţi religioase organizate în forme creştine încă din secolul III, d. Hr.”[15] Episcopiile din Scythia Mică, potrivit descoperirilor arheologice, epigrafice şi altele demonstrează că acestea au fost întemeiate potrivit normelor canonice stabilite de sinoade, că dispuneau de ierahie: episcopi, preoţi şi diaconi, de locaşuri de cult, zidite din piatră. Sub protecţia administraţiei romano-bizantine biserica din acest spaţiu dobrogean s-a organizat foarte bine, aşa, încât, la sfârşitul secolului al IV-lea a fost ridicată la rangul de arhiepiscopie autocefală, ca mai apoi în secolul al VI-lea, la cea de mitropolie, cu mitropolitul Partenus (518-520).[16]

În secolul al IX-lea provincia Scythia Minor este menţionată ca „arhiepiscopie”. Potrivit unor sigilii bizantine de plumb, din secolele X şi XI se menţionează doi „mitropoliţi de Tomis”, Anicet şi Vasile.[17] Odată cu revenirea stăpânirii bizantine la Dunărea de Jos, şi a organizării themei Patristion (Paradunavon), în a doua jumătate a secolului al XI-lea, cetatea Tomis şi-a recăpătat rolul pe care îl avusese. Atât mitropolia Tomisului cât şi cea Durostorumului au fost sub ascultarea canonică directă a Patriarhiei Ecumenice de Constantinopol. Acestea au continuat să existe, probabil, atât timp cât a dăinuit şi thema Patristrion, adică mai precis până la răscoala Asăneştilor (1186) sau poate până la instalarea, la Constantinopol a stăpânirii imperiului latin (1204). După această dată centrul spiritual al fostei themei Patristrion a devenit acum Vicina, unde îşi avea se pare sediul un mitropolit care îndeplinea şi funcţia de conducător administrativ, depinzând de Patriarhia ecumenică, care s-a refugiat la Niceea (1204-1261). Cercetătorii sunt de acord cu afirmaţia istoricului N. Iorga că, la Vicina a fost întemeiată o episcopie ortodoxă în timpul „resurgenţei bizantinelor sub împăratul Ioan Vatatzes”.[18] Nu sunt documente pentru a stabili o anumită dată cu privire la începutul acestei episcopii. Însă, se poate constata faptul că, pe baza ultimelor cercetării în mai multe domenii ca, arheologie, numismatic că, între imperiul de la Niceea şi zona gurilor Dunării au existat strânse legături între anii 1240-1261, perioadă în care se presupune că a fost înfiinţată eparhia de Vicina. Prima menţiune scrisă despre atestarea eparhiei Vicinei se află într-o listă a episcopiilor, arhiepiscopiilor şi mitropoliilor care erau dependente de Patriarhia Ecumenică şi datează din timpul domniei Lui Mihail al VIII-lea Paleologul, între anii 1264-1281. Radu Ştefan Ciobanu consideră că, eparhia de Vicina îşi are începutul în anul 1264, argumentând că Mihail al VIII lea şi-a dovedit autoritatea sa asupra gurilor Dunării între anii 1263-1264, când a aprobat ca 10 000 de turci selciucizi să se aşeze în această zonă. Se pare că la sfârşitul domniei, eparhia Vicina a fost ridicată la rangul de mitropolie.[19]

(Continuare în pag. 9)

FILE NOI ÎN „DOSARUL SIBERIA”

Mihai SPORIȘ

Se spune, prin cancelariile lumii preocupate de soarta planetei, că marele învingător al războiului cel mare scrie condițiile păcii globale, că așa ar fi *political corect!* Unde-i legea leului - regele șeptelului!-, nu încape tocmeală! Iată-ne înfrățiți cu „eliberatorii” sovietici, sărbătorind victoria înfrângerii, la 23 August, anual, și defilând cu flamuri că am fost primiți cu flori, cu grâne, cu bogățiile solului și subsolului, în marele lagăr socialist. Ba că ni s-a rezervat și cazarea prin „raiul siberian”, tuturor ostașilor prea obosiți pe la Cotul Donului, ori bucovinenilor și basarabenilor trimiși pe viață să vadă lumea nouă a prea răsăritului. Toate sunt până la o vreme însă! Globul, ca un teatru de păpuși și-a tras o cortină... dar prin spațiul nostru mioritic mioara năzdrăvană cânta tot la balalaică despre realismul socialist. Nu observase biata turmă, chiar dacă din 1964 își angajase baciul cel mare de la București, că Dumnezeu fusese dus și El în turismul siberian și prin bisericile noastre, rămase în picioare, se slujea la două capete, că dee!, așa zice scriptura că împărățiile toate, daa... toate!, sunt de la Dumnezeu! Știuse bine propaganda noii gărzi pretoriene să costumeze diavolul și să scrie noile acatiste și imnuri. Prin 1990, când unul dintre gardienii lagărului a deschis poarta (nu va rămâne nepedepsit, chiar dacă înnobilat cu... Nobel, de lagărul...demo (ni-et!)crat!), observându-se ruperea cortinei, și la noi, s-a pus de-o răzmeriță, oricum ceva semănând cu o revoluție. Fusesem duși la pension în Siberia, ori băgați în *diviziile patriotice* ale lui Horia, Cloșca, Crișan, Tudor Vladimirescu, odată cu ruperea frontului răsăritean, iar acum refăceam ...Frontul Salvării Naționale! Nu ne prea era clar, și încă planează întrebarea, de ce anume trebuia salvată nația? când frâiele comandamentului erau rusești?, poruncile roșii neabolite?, adică toate cele școlite, instruite, dresate politico-ideologic o viață, prin ofertantul răsărit cu atâtea amintiri frumoase despre concediile siberiene, erau deja o credință! Să ne facem iluzii că am schimbat brusc macazul și că am uitat necazul? Mentalul intoxicat cu insistență o jumătate de secol, putea el să fie vindecat repede, când lumea bună se plângea *să nu se întineze* cuceririle vechi? (ale cui ? Domnule Ilici? Brucan? Militaru? ș.a.m.d/ ale armatei fostei propagande... mâncătoare de pensii, pentru contribuția prin munca ideologică, o viață? ale paznicilor devotați și a educatorilor „pensioanelor” de la ocne, canal, să disciplineze intelectualitatea nedresată, ca o luptă împotriva unor ban-diți ai poporului? Devenise clar că dezintoxicarea avea nevoie: de timp lung, precum o istorică traversarea deșertului, venind dinspre o robie; de noi table de legi; de noi profeții, în măsură să traseze o Cale credibilă. Tranziția care a urmat, ca un tunel care nu se mai termină, ne-a arătat întunericul din noi înșine, îndârjirea vechiului apărător al privilegilor, timiditatea înnoirii, dar și conștiințele supraviețuitoare, uneori faptele ivite din ascundere, care își strigau adevărul suferințelor. Despre acestea dorim să scriem aici, scuzându-ne pentru prea lungul și poate supărătorul expozeu al contextului în care unii au fost avocații diavolului!

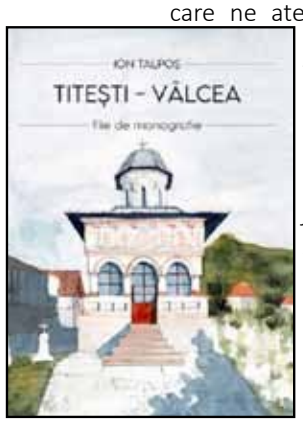

Titlul ales vorbește despre... „file adăugate” și trebuie să mă explic. Aveam 9 ani (acum peste 60 de ani!), elev cu cravată roșie la gât, când citind un pomelnic scris de mama, pun o întrebare nevinovată: „De ce ai trecut aici pe pomelnic Ion...dispărut? Că ceilalți sunt, ori la vii, ori la morți!” „Este fratele meu și unchiul tău, luat prizonier la ruși!”. Luam cunoștiință despre prizonierii români duși în sclavie în Siberia, contrariat că *frații noștrii,* cum ni se spunea la școală, nu se purtau omenește. Mai apoi am cunoscut direct pe un alt unchi din sat, Popescu Constantin, care după vreo patru ani s-a întors din prizonierat. Iată-mă, copil fiind, trăind într-un adevăr, cu două linii paralele. Am și documentat într-un articol: „Mama și eliberatorii” povestea primei mele file a „Dosarului Siberia”! (vezi „Undeva în Loviștea eternă, povestea unui neam de moșneni” Editura ADRIANSO, Rm. Vâlcea 2015, p.193-200). După atragerea de atenție a mamei am înțeles că sunt lucruri care nu se pot spune și că tot ceea ce se spune trebuie luat cu titlul de inventar că vor veni ele și înțelesurile, când va fi voie... După 1990, nu mai aveam opreliștea dezbaterilor publice și a opinilor personale care ne-ar fi pus în nesiguranță, ba au apărut și multe lucrări oprite mai înainte de cenzură. Editurile au scos la vedere amintiri, jurnale, ipoteze controversate, istorii partizane, fabulații protocroniste, manipulări abile etc.- o adevărată avalanșă de informații, în care decantarea albului de negru devenise dificilă. Și în acest plan lupta între tabere își promova propriul adevăr ca ordin subtil al luptei din scenă. Să remarcăm doar că serialul, despre universul concentrațional: „Memorialul durerii”, era difuzat în perioada de minimă audiență a canalului central al televiziunii publice, că *influencerii* jucau pe toți purtătorii de cuvinte... vechi și noi, iar că revistele cu titluri sugestive identificau taberele alături de cotidienele din teren (ce titluri: Dilema, Adevărul, Libertatea, România...când Mare, când Liberă!,... când Literară ș.a.m.d.!). Apoi filele *dosarului* s-au adăugat firesc pentru că eram din ce în ce mai avizat și cu un înțeles, ceva mai rafinat, al celor ce se iveau în spațiul public. Voi fi constatat apoi că numărul celor interesați de chestiune este în continuă creștere. Iată ce sinteză făceam în 2015, asupra *problemei* (op. cit. p.197)

„A trecut 1990 și în peisajul editorial au apărut mai multe *lucrări document* despre destinul româ-nilor după glorioasa eliberare sovietică. Ofițeri, soldați, cercetători au venit cu zguduitoarele lor mărturii, privind atrocitățile războiului, dar mai ales despre modul cum știe învingătorul să scrie istoria, ocolind lucrurile incomode sieși. Vom fi aflat și despre iudele care și-au trădat neamul, devenind eficiente instrumente de tortură pentru siluirea conștiinței de neam, pentru denigrarea a tot ceea ce este sfânt, apoi într-un cinism grotesc se vor fi transformat în justițiarii propriilor lor crime, răstignindu-ne încă o dată. **Prizonierii Infernului,** 2.vol. (scriitor George Voica, care scrie în numele unor prizonieri supraviețuitori, pățanile din ... infernul pământesc!), **Cavalerii Ordinului Mihai Viteazul** și **Poarta Albă** (Dumitru Nicodim), **Amintiri despre Basarabia (....), Luntrea lui Caron** (Lucian Blaga), **Protocoalele Kogaionului** (Ioan Coja). **Tot un Fel de Istorie,** 3 vol. (Istoric Titu Georgescu), **Jurnal de front** (Constantin Isărescu)...(...) În **Monografia Comunei Câineni** apărută în 2008, în anexele cu eroii din comună ai războaielor sunt menționați între prizonierii eliberați în 1949 următoarele persoane: Iova P. Toma, Martin Ion, Teodorescu Dumitru, Popescu E. Constantin...” Sensibilizat asupra ... chestiunii îmi făcusem un obicei: să dau imediat un ecou public, scriind vreun articol despre cartea citită; să intervin în dezbaterile publice cu ocazia unor evenimente care se pretau la rememorarea unor file ale istoriei aflate în surdina oficială, ori scrise partizan. Sub imperativul lui *scripta manent*, am publicat articolele în reviste, am scris cărți, adică am completat continuu... dosarul Siberia, ca pe un angajament asumat pentru memoria unchiului meu Ion Petcu, ca unui erou necunoscut ce era pentru nepotul lui, pe care nu a avut norocul să-l cunoască. Apoi voi fi observat spiritul mai incisiv al unor organizații civice precum „Pro Democrația” (vezi lansarea cărții „Trăim printre ticăloși” de Alexandru Ionescu, Editura Eurolobby, 2009), „Cultul Eroilor” (sub deviza *Imnului eroilor: ... dezveliți tot adevărul!*) dar și apariția unor **Forumuri locale** (din păcate, prin aservire partizană, deturnate repede de la necesara echidistanță a spiritului civic autentic! Să mai remarcăm confluența în chestiune și a artiștilor dramatici, prin două exemple: 1. Alexandru Florin Țene, prin 2003 propune piesa de teatru în două acte „Vă somez, domnule doctor!”(Editura Fundației Culturale „Ion D. Sârbu”, Petroșani, 2003) care ne atenționează, în loc de introducere/prefață: Procesul comunismului nu este un deziderat, e o necesitate imperioasă pentru a fi ce trebuie să fim în viitor. Nu se poate construi o societate nouă pe mizeria alteia. (acest motto se va repeta pe un fond de melodie adecvată până la începerea spectacolului.)” Observăm că un simulacru de „proces” s-a făcut! Și au fost scoși basma curată toți torționarii, iar beizadelele foștilor? Reînnobilate cu drepturile moștenite...! *Și cu asta ce-am făcut?* S-ar fi întrebat Constantin Tănase! 2. Aflăm că Teatrul Național „I.L. Caragiale” pune în scenă, acum în 2022, o nouă filă în dosarul... Siberia, vorbind prin artă de vreo 20 de ani de Siberia. Salutăm evenimentul!

Am primit zilele trecute niște... file noi pentru *dosarul* nostru! Îi mulțumim autorului Ion Talpoș pentru cartea **„Jurnalul unui veteran de război- Dumitru Roman (1915-1998)”.** Am promis un ecou după o atentă citire și răscitire și acest fapt m-a obligat la mai extinsa introducere, tocmai pentru a evidenția importanța acestei cărți în contextul unei utilități publice, incontestabile. Nu te apleci asupra unor probleme complexe (pentru care, zice-se, că ar fi alții chemați, de meserie fiind!), dacă nu ai o chemare lăuntrică personală; dacă spiritul civic și o conștiință a datoriei față de neamul tău nu te îndeamnă; dacă nu îți învingi o teamă de ridicol că s-ar putea să nu o faci bine! Dacă toate acestea se aliniază, nimic nu se mai poate împotivi unui eroism asumat (și această îndeletnicire este cu eforturi imense, cu sacrificii de tot felul, când o faci din resursele tale de tot felul, oricum cu cheltuirea multor neuroni!). Cartea și-a primit autorul potrivit! Ion Talpoș, spirit liber al Loviștei, împământenit român neaoș în spațiul contaminat de făptuire așezată, de către coloniștii săși ai Tălmaciului, veniți cu aproape un mileniu în urmă, se convertește spiritului locului acesta, din care se vor fi ridicat corifeii iluministi ai Școlii Ardelene (vezi Inochentie Micu... înnobilat de cezarii Vienei, să redeștepte nația română... pornind din această mărginime a neamului condamnat la contemplație!). Înrudit cu... un veteran de război, originar din Tălmăcel, om școlit și format pentru ordine publică (jandarmerie!), sergent în armata frontului, primește „jurnalul” de viață al acestuia și rugămintea să-l facă document public. Ieșirea în public cerea și o documentare a celor scrise, pentru o descifrare a geografiei și a unui film al timpului crâncen, cu trăiri greu de imaginat în vremurile de pace. Cartea, document fiind, are aparat critic și deslușirea evenimentelor în cronica oficială a timpului. Sinteza situației geopolitice este remarcabilă și ne pune în cunoștință de cauză cu situația României, învinsă în cel de-al II-lea război mondial. Eroul trăirii nemijlocite în infernul siberian, ne este prezentat prin excursul biografic al vieții, cu cele trei tablouri, din care se poate observa și evoluția socialului românesc (în maniera lui Dimitrie Gusti!). Aici autorul de lucrări monografice se recomandase și prin alte isprăvi asemenea (vezi cartea dedicată locului natal/ Titeești!). Ca monografie a satului Tălmăcel, sat românesc al Mărginimii, cartea își sporește utilitatea, adăugată rechizitoriului istoric... pentru acel exil în Babilonul... siberian, dar și încă mai dureros pentru temnița de acasă a Comunismului, cu timpul radiației lui nocive... foarte greu de înjumătățit... măcar! Dar toate paginile adăugate, cu probele autentice la dosar, pot în vreme să ajute decontaminarea și scrierea adevărurilor ascunse. Cu acest mesaj... ca motto, începe cartea cu *eroul* ei principal: *jurnalul veteranului*. Mulțumirile noastre pentru filele adăugate unei scripturi, scrisă cu durere, să ne țină conștiința trează a iubirii de neam și de moșie. Felicitări autorului, Ion Talpoș și pomenire vie, lui Dumitru Roman și tuturor eroilor cunoscuți și mai ales anonimi!

6 feb.2022

RUSIA IMPERIALISTĂ ÎNTRE ADEVĂR ȘI MINCIUNĂ...

Al Florin ȚENE

Prin anii 1950-1960, pe când eram elev la liceu în orașul de sub Dealul Viilor, învățam la școală că America este imperialistă, iar URSS, adică Rusia este o țară democratică care eliberează popoarele. Pe atunci, ca elev nu am încercat să deslușesc adevărul din propaganda comunistă. Mai târziu, ca student, am încercat să pun cap la cap minciuna și adevărul susținut cu multă ardoare și de unii scriitori români, precum Mihai Sadoveanu, M. Beniuc, Veronica Porumbacu, Maria Banuș etc.

Având ocazia, prin colegul Radu Vasile, viitorul prim ministru al României, să cercetez biblioteca tatălui său Ion Vasile, avocat, fost deținut politic, am citit cu mare interes despre istoria Rusiei. Astfel am citit, prin 1958 „Testamentul lui Petru I". Elaborat în 1725, Testamentul lui Petru I, țarul Rusiei, care a trait între anii 1672-1725, a fost adus la Paris în anul 1757 de către ambasadorul Franței la Petersburg și predat Regelui Ludovic al XV-lea. Acest document, publicat la Paris în anul 1843, a fost citit și comentat cu mare interes, în anii care s-au scurs de la descoperirea lui, de capete încoronate din Europa, de politicieni, istorici și oameni de cultură.Considerat de unii ca apocrif, Testamentul lui Petru cel Mare reprezintă un text a cărui valoare rezidă în confirmarea, prin fapte istorice, a recomandărilor către urmași elaborate de țar sau atribuite acestuia.Implicațiile pentru actualitatea geopolitică internațională și, în particular, pentru cea românească, sunt extraordinar de importante, permițandu-ne să întelegem multe lucruri care se întampla, acum, sub ochii noștri.

„În numele Prea Sfintei și Nedespărțitei Treimi, Noi Petru I, către toți urmașii nostrii moștenitorii Tronului, Guvernanților și nației rusești. Marele Dumnezeu, de la care avem existența și Coroana noastră, luminându-ne, îmi arată mie a privi spre poporul rusesc ca fiind chemat a stăpâni în viitorime toată Europa. Eu pun temei acestei idei, ca națiunile Europei au ajuns cele mai multe într-o stare de vechime aproape de a lor cădere. Urmeaza dar, a fi ele subjugate de un popor tânar și nou, cand va ajunge la întregimea creșterii sale și va căpăta toată a sa putere... Eu am găsit Rusia ca un pârâiaș și o las ca un râu mare. Iar moștenitorii mei o vor face și mai mare, întinsă, hotărâtă de a face să rodească Europa cea stârpită. Eu le las instrucțiunile urmatoare pe care le recomanduiesc la a lor luare aminte ca să le păzească cu statornicie. A ține nația rusească necurmat în stare de război, spre a avea pe soldații ei pururea deprinși la război... Războiul să ajute păcii, în interesul întinderii Rusiei și a înaintării ei în înflorire".

Am extras acest fragment din Testamentul țarului Petru I pentru a arăta că, începând cu Lenin, continuând cu Stalin, până la „țarul" actual, au îndeplinit, pas cu pas, Testamentul lui Petru I. Cu un singur amendament: Germania i-a dat trenul blindat comunistului Lenin pentru a destabiliza armata țaristă aflată în război cu armata rusă. Însă, Leniu cu nume de Ulianov, a contribut din plin la impunerea bolșevismului în Rusia. Prin politica de expansiune a Rusiei, care se aubotezase URSS, Armata Roșie a ocupat următoarele țări: Ucraina cu capitala la Kiev, Belarus cu capitala la Minsk, Uzbekistanul cu capitala Tașkent, Kazahă cu capitala Almatî, Georgia cu capitala la Tibilisi, Azerbaidjan cu capitala la Baku, Lituania cu capitala la Vilnius, Moldova României cu capitala la Chișinău, Letonia cu capitala la Riga, Kirkizia cu capitala la Bișkek, Republica Tadjică cu capitala la Dușanbe, Armenia cu capitala la Erevan, Turkmenia cu capitala la Asgabat și Estonia cu capitala la Tallinn.

Statele Unite ale Americii nu cucerise și nu a cucerit nicio țară, însă propaganda mincinoasă a Rusiei (URSS) spunea că SUA este imperialistă. Așa ne-a îndoctrinat politica comunistă pen oi din generațiile anilor 1945- 1990. Având în vedere acest adevăr istoric de ce se teme Putin de NATO când această organizație militară defensivă nu a cucerit niciodată un teritoriu străin? Însă, iată, Rusia a făcuto, chiar în urmă cu câțiva ani, cucerind Crimeia.Vorba proverbului românesc: Hoțul strigă hoții!

Cercetnd cărțile vechi pe care le avea avocatul Vasile, tatăl lui Radu Vasile, fostul prim ministru al României, am descoperit în acele cărți ideile Testamentului lui Petru cel Mare, pe care le regăsim în politica externă a Rusiei de-a lungul secolelor XVIII-XX precum și la începutul mileniului 2.Devenită mare putere europeană în urma victoriei lui Petru la Poltava din anul 1709 asupra lui Carol XII al Suediei, Rusia nu a încetat niciodata să urmărească obiectivul expansiunii sale spre Vest si Sud-Vest, țintind în mod special Europa Centrală, Constantinopolul și țărmurile Mării Adriatice.Nenumăratele războaie împotriva Imperiului Otoman, aflat în decădere, au avut drept efect creșterea treptată a influenței rusești în țările Române și Peninsula Balcanică. În urma razboiului ruso-turc din anii 1806-1812, turcii cedează rușilor Basarabia, după negocierile conduse din partea rusă de generalul Kutuzov. Rușii ceruseră anexarea întregii Moldove și numai vestea iminenței razboiului cu Napoleon îl face pe țarul Alexandru I să-l recheme urgent pe Kutuzov la Moscova, Rusia mulțumindu-se doar cu anexarea Basarabiei. După un nou razboi ruso-turc, din perioada 1821-1829, încheiat cu pacea de la Adrianopol, Grecia devine independentă, Serbia își dobândește autonomia iar Țarile Române intră sub protectorat rusesc, administrarea lor făcându-se conform Regulamentului Organic.Amenințat de expansiunea rusească spre Balcani și Dardanele, echilibrul european mult dorit de puterile occidentale, este pe cale să se deregleze. Franța, Anglia și Piemontul alături de Turcia reușesc, în urma razboiului Crimeei (1854-1856), să stăvilească un timp expansionismul rusesc. Pacea de la Paris (1856) a consfințit redobândirea de către Moldova a trei județe din sudul Basarabiei, Rusia pierzând astfel, pentru scurt timp, controlul gurilor Dunării.In anul 1877, rușii declanșează un nou război împotriva Imperiului Otoman. Profitând de aspirațiile spre independența a Principatelor Unite, trupele rusești obțin dreptul de a trece pe teritoriul românesc, spre Dunăre. Sub comanda Principelui Carol, trupele rusești și românești obțin victoria asupra turcilor, rusii uită repede de aportul decisiv al armatei române în obținerea victoriei și își păstrează trupele în Principate, ca ocupanți, chiar după terminarea completă a ostilităților.

A fost necesară intervenția Cancelarului Germaniei Bismark pentru a-i obliga pe ruși să părăsească România dupa ce pricinuiseră țării mari pagube. Rușii ar fi vrut să se îndrepte spre Dardanele, dar prezența unei puternice flote britanice în zonă i-a făcut să se răzgândească. Congresul de la Berlin din 1879, punând capăt războiului ruso-româno-turc, a consfințit independența României și, drept „recompensă" pentru aportul la înfrangerea turcilor, se răpește din nou țării cele trei județe din sudul Basarabiei pe care le iau rușii.Infrangerea suferita în războiul ruso-japonez din anul 1905 precum și revoluția antitaristă din același an opresc pentru un timp expansiunea rusească din Europa, iar insuccesele militare din timpul primului război mondial și declanșarea revoluției bolșevice în 1917 par a schimba politica Rusiei, guvernele comuniste, instalate la putere prin forță și teroare, fiind preocupate temporar de menținerea puterii sovietice, extrem de șubreda câțiva ani. In perioada 1917-1940, sub dictatura partidului comunist condus de Lenin, apoi de Stalin, au loc cumplite crime de masă, milioane de oameni fiind uciși de represiunea împotriva celor ce se opuneau politicii partidului precum și de foametea care se instalase în întreaga Rusie. Așa numita politică leninistă de autodeterminare a naționalităților s-a dovedit a fi o vorba goală, imperialismul rus continuând să se manifeste împotriva unora din republicile sovietice ce se doreau independente, puterea de la Moscova menținandu-le cu forța în cadrul Uniunii. Nici alipirea Basarabiei la patria muma România din1918 nu este recunoscută și a fost necesară intervenția eroica a trupelor românești pentru alungarea bandelor bolsevice ce invadaseră provincia românească.

În august 1939, sinistrul pact Molotov-Ribentrop a dat frâu liber atât expansionismului hitlerist cât și celui sovietic, Germania si Uniunea Sovietica atacând Polonia și impărțind-o (asa cum s-a mai întamplat de trei ori în secolul al XVIII-lea). La scurt timp dupa aceea, în noiembrie 1939, sovieticii atacă Finlanda și cu toata rezistența eroică a finlandezilor le impun să cedeze doua provincii din vecinatatea frontierei commune, în martie 1940..In iunie 1940, vine rândul României, careia sovieticii îi adresaseră un ultimatum pentru cedarea Basarabiei, nordului Bucovinei și ținutului Herța. Coplesită de amenințări, inconjurată numai de neprieteni și abandonată de marile puteri occidentale, țara noastră cedează cele trei teritorii românești. Tot în vara anului 1940, sovieticii ocupa Tarile Baltice, Expansiunea rusească, intreruptă un timp, reâncepuse.

Proiectul nebunesc al desfranatului țar avea însa o slăbiciune fundamentală pe care nici el și nici urmașii săi nu o luaseră în calcul; imposibilitatea de a ține, pentru foarte mult timp, în chinga unei terori demențiale, sute de milioane de oameni. Dupa mai bine de 40 de ani de dictatura feroce, în care căpeteniile comuniste au angajat cea mai mare parte a efortului Rusiei și țărilor satelite spre înarmare, spionaj, terorism intern si extern, diabolicul mecanism al expansiunii mondiale s-a gripat iar, dupa 1989, imperiul a inceput sa se dezintegreze.

Există opinii, recent publicate în presa noastră, privind necesitatea corectarii „erorilor" de dupa 1990 a politicii României față de Rusia. După părerea unor foști diplomați, aceste „erori" constau în nevalorificarea posibilităților de a colabora amical cu marele vecin de la răsărit, a cărui prietenie ar fi benefică țării noastre, pe plan economic, politic și cultural. Fără îndoială că orice acțiune care poate duce la îmbunătățirea relațiilor romano-ruse este salutară. Dar umbra lui Petru cel Mare și a Testamentului său ne obligă să fim prudenți și realiști. Recenta criză a relațiilor dintre România și Republica Moldova, cu consecințe dureroase în primul rând pentru frații noștri de peste Prut, este fără îndoială comandată de la Moscova. Așa cum, la punctul 3 al Testamentului său, Petru cel Mare îi învață pe urmașii săi să se amestece „în toate pricinile și dezbaterile din Europa, mai vârtos în acele țări care fiind mai aproape, interesează mai cu seama". Iar Moldova, din nefericire, e foarte aproape de Rusia... și, în calea ei...

Un paradox prin care trece Rusia este, prin faptul că a cucerit atâta teritoriu, dar poporul trăiește tot mai prost. Conducătorii acestui imperiu agresiv n-a înțeles că nu poate exista o țară mare și bogată cu un popor sărac?

Nota Redacției: Rezultă de la sine că după acest război, poate, dar așa ar fi bine, chiar și contra cost-după exemplul revenirii RDG la Germania- se va reveni la România interbelică poate fără Rep. Moldova...dacă intră în UE.

EDUCAȚIA ÎN EPOCA MODERNĂ

Motto: "Libertatea este dreptul de a le spune, oamenilor, ceea ce trebuie să audă !" (George Orwell)

Luciana Cosmina VLAD

Ideea unei educaţii în condiţiile lumii moderne nu este recentă, ci datează de la începutul secolului al XX-lea. Pedagogul american William Heard Kilpatrick în lucrarea „Educaţia pentru o lume în schimbare" lansa ideea adaptării omului la ritmul accelerat al schimbării în 1926. Mai târziu, Gaston Berger în „Omul modern şi educaţia sa" afirma prin 1950: „Mâine nu îl repară pe ieri, mâine face să înflorească ceea ce astăzi există numai virtual. Iată de ce trebuie să analizăm în profunzime prezentul acesta în care trăim, pentru a găsi în el tendinţele fundamentale care ne vor împinge într-o direcţie sau alta." Iar ideile sale au avut mare ecou între pedagogii contemporani care gândeau şi cercetau în spirit prospectivist.

Filozoful şi pedagogul francez a lansat conceptul de „educaţie permanentă" pentru că tânărul nu va putea învăţa în şcoală tot ce îi va fi necesar la vârsta adultă. Progresul va introduce multe noutăţi în domeniul şi specialitatea sa. De aceea, păstrarea unei prospeţimi intelectuale, a unei vii dorinţe de a se informa, de a descoperi, de a cerceta şi inventa sunt absolut necesare fiecîrui specialist.

În studiul său „Acceleraţia istoriei şi consecinţele ei pentru educaţie" apărut în 1957, Gaston Berger pune accent pe educaţie, deoarece elevul trebuie să deprindă de mic anumite însuşiri care-l vor ajuta să se adapteze la lumea de mâine. Şcoala trebuie să fie în permanentă armonizare cu nevoile societăţii. Instrucţia va fi pe planul doi, iar educaţia va cultiva acele calităţi utile şi copilului şi tânărului şi maturului de mâine: calm, entuziasm, dârzenie, imaginaţie, spirit de echipă şi simţ al umorului.

Pentru ca un tânăr să îşi păstreze toată viaţa curiozitatea, pasiunea de a cerceta, plăcerea de a descoperi, bucuria de a inova va trebui în şcoală să studieze mult calculul matematic, deoarece este o ştiinţă ce se bazează pe deducţie. Apoi, pentru a-şi dezvolta potenţialul creator, va studia artele. De asemenea, este important să înveţe gramatica, să studieze literatura şi să iubească poezia, acestea dau putere imaginaţiei, splendoare visului, mergând de la ceea ce eşti, la ce vrei să fii. În continuare, a cerceta regulile, metodele, legile ştiinţelor înseamnă bucuria de a observa, de a depista, de a afla, de a identifica, de a disocia şi de a revela lucruri interesante. Această sarcină grea, dar exaltantă o va avea profesorul de fizică, biologie sau chimie. Elevul va fi în situaţia de a înţelege un raţionament, de a ajunge la observaţii şi adevăruri şi nicidecum în situaţia de a adopta automat explicaţiile profesorului. Dar, în şcoală, copilul trebuie să fie fericit şi nu îi va lipsi jocul. El trebuie să se bucure de clipele prezentului cu îndrumarea unor specialişti. Jocul cere introducere în lumea imaginarului şi a acţiunii. Mai mult, copilul va simţi bucuria unui joc reuşit care atrage făgăduiala altui joc, şi mai reuşit. Alături de plăcere este gustul pentru libertate, posibilitatea de a cunoaşte ceva nou şi de a alege calea spre un scop, ţel, ţintă. Este vorba de jocul care îi antrenează inteligent pe copii şi-i conduce la disciplină, supunându-i unor reguli, unor etape, unor obiective care, respectate fiind, oferă mari satisfacţii. Toate echipele câştigă, (fiecare este apreciată pentru calităţi distincte) nu există rivalitate, doar „se bucură împreună."

Elevul epocii moderne este mai mult decât „un cap bine organizat" precum F. Rabelais recomanda în vremea sa, el va fi format după nişte principii bine gândite. Adică: sunt repuse în termeni noi probleme vechi, încât viitorul să fie pregătit de astăzi. De acum le stimulăm copiilor curajul de a imagina, de a sugera soluţii, de a avea iniţiative, de a se implica şi participa la un proiect.

Perioada studenţiei va introduce tânărul în cercetare, când trebuie să dea dovadă de inteligenţă, angajament şi pasiune pentru studiu şi descoperire. Cercetare înseamnă ordine, previziune, muncă, voinţă, îndelungă răbdare şi efort, dar şi multă străduinţă. René Descartes a intuit condiţiile cercetării şi, cum ea presupune multe experienţe, a zis: „un singur om nu le poate face pe toate". Tot el a stabilit, că cercetările stimulează în om entuziasmul, iniţiativa, intuiţia, geniul inventiv, adică cele mai înalte însuşiri ale sale.

Cercetarea era altă dată un lux, acum, în epoca modernă, este obligatorie. În fiecare domeniu, viaţa ştiinţifică a devenit internaţională. Numeroase congrese, unde se fac comunicări sau articole în reviste de specialitate, pun la curent pe cei interesaţi de ultimele descoperiri.

Aşadar, a educa înseamnă a comunica cunoştinţe unor minţi tinere şi a le forma aptitudini. A educa înseamnă a transmite informaţii şi a dezvolta elevilor sensibilitatea, judecata, memoria. A educa, înseamnă a avea profesori capabili să facă această muncă de formare, uniţi într-o mare familie, având aceleaşi obiective-dragoste pentru ceea ce transmite copiilor, atenţie afectuoasă pentru cei ce se instruiesc, respect pentru personalitatea lor, ingeniozitate de a comunica cu nişte fiinţe în formare. Profesorul şi învăţătorul au o pregătire specială pentru că munca lor este de mare răspundere. Gaston Berger mizează pe aceste cadre care servesc învăţământul, cercetarea şi cultura. Având un impact puternic asupra copiilor, toţi sunt conştienţi de valoarea misiunii lor şi a influenţei lor!

„-După părerea mea, spuse un profesor directorului şcolii, un dascăl trebuie dublat de un om de cultură. Anii de şcoală şi de studenţie nu îţi formează gustul pentru artă, pentru frumos. Trebuie să iubeşti cartea, să citeşti cu plăcere, ca să poţi educa şi forma copiii pentru o viaţă morală.

- Ai dreptate. Gustul pentru lectură este definitoriu pentru un dascăl bun.

- În literatură, ca de altfel, în general în cultură, gustul este esenţial, este aproape totul. Şi el se formează „gustând cultură" şi împărtăşind cu colegii impresii înălţătoare de spirit.

- După principiul zicerii populare: „Spune-mi cu cine te întâlneşti, ca să-ţi spun cine eşti", „Spune-mi ce citeşti, ca să-ţi spun cine eşti", „Spune-mi ce muzică asculţi, ca să-mi dau seama cu cine am de-a face", toate aceste pasiuni, toate aceste idei de a ne cultiva gustul duc la consolidarea unei identităţi, la formarea unei personalităţi mai mult sau mai puţin puternice sau relevante.

-Tot respectul, domnule director, sunt sigur că vom conlucra cu succes."

Cei care conduc: directori, inspectori, minister trebuie să vadă lucrurile de la înălţime şi viitorul în perspectivă, să renunţe la programele perimate, să distingă între accesoriu şi esenţial. Universitatea nu înseamnă o încununare a studiilor, ci o deschidere spre viaţă. Reciclările sunt inevitabile într-o lume care progresează rapid. Fiecare în domeniul lui de specialitate trebuie să se dezvolte, pentru că, în mod cert, aspiraţia generală spre cultură cu cât va creşte va păstra economia ţării prosperă. În afară de schimbare, o altă trăsătură a lumii moderne este mobilitatea. Oamenii se mişcă mult, multe simpozioane, conferinţe, reviste apropie ţările între ele, toţi specialiştii comunică între ei, se pun la curent cu noutăţi din domeniile lor. Întreprinderile, companiile se văd obligate să-şi readapteze concepţiile economice pentru a-şi păstra puterea şi oportunităţile. Ritmul îi poate surprinde pe muncitorii obişnuiţi cu rutina. Lumea modernă cere, impune un om adaptat mobilităţii. Pentru acesta încă din şcoală, viitorul muncitor trebuie pregătit. Atent la lumea în care va avea de trăit, elevul va fi nu doar inteligent, dar şi cu trăsături care îi vor fi utile toată viaţa: angajare, tenacitate, luciditate, consecvenţă, simţul datoriei. Formând nişte tineri hotărâţi, mâine „vor culege roadele copacilor sădiţi" în anii de pregătire şcolară.

„Cei care scrutează viitorul cu o bogată imaginaţie şi profundă obiectivitate caută metodele potrivite care să îl pregătească pe adultul de mâine, când nu va mai exista mare stabilitate. Este posibil ca tinerii să fie foarte bine instruiţi şi să întâmpine dificultăţi în a găsi posturi pentru o anume calificare. După cum vor exista mase de oameni care în schimbul unor bunuri de care au nevoie, nu pot oferi decât forţa braţelor şi docilitatea lor."

Învăţământul de azi ţine încă la tradiţie, când înţelepciunea bătrânilor este preţuită. Chiar dacă nu mai este transmisă prin viu grai, ci prin carte, copiii vor profita de experienţa bogată a celor în vârstă, deoarece multe cunoştinţe şi obiceiuri s-au dovedit valabile şi utile în timp. Ce însuşiri trebuie transmise acestui copil pe care profesori cu multă dragoste îl formează? El nu are nevoie de predici ca să fie dus pe calea cea bună, deoarece s-au dovedit ineficiente şi greu de suportat. Mult mai eficient va fi ca toate disciplinele să insufle în mod progresiv o anume atitudine interioară. S-a constatat că, chiar într-o lume a tehnicii, probleme grave pune omul însuşi. De aceea, materiile îndrăgite, liber alese de către elevi, îi incită. Pe parcursul pre-dării, profesorul lansează idei: despre puţinul necesar pentru a fi fericit, despre cum să fii cumpătat, cu stăpânire de sine, departe de dorința „de a controla" totul. Pentru că, după cum cel ce se cunoaște pe sine cunoaște totul, tot așa și cel ce se stăpânește pe sine „stăpânește totul." Iată că, profesorul, prin intermediul materiei ce o predă, are darul de a transmite mesaje, de a trasa o cale, de a îndruma. Când nu transmite nimic, spiritul umanitar nu este activat; când profesorul nu le dă nimic de gândit, de cugetat, de reflectat, el nu îi determină pe elevi să înţeleagă viaţa, nu-i îndeamnă să se cunoască, încât informaţiile lui rămân doar vorbe în vânt.

Educaţia trebuie să formeze caractere şi suflete atât de puternice şi suple totodată, încât să reziste transformărilor şi să pornească din nou, când va fi momentul. Nu se poate ascunde copiilor că le trebuie curaj, pentru că vor intra într-o lume care nu e sigură, în ciuda garanţiilor pe care profesorii în şcoală le dau. Liniştea nu mai există, situaţiile sunt nesigure, dar va trebui să fie capabili să îşi restabilească mereu echilibrul interior. De aceea, educaţia va fi permanentă, flacăra inteligenţei o vor păstra mereu şi mai ales calmul în mijlocul agitaţiei. „Sigur, suntem supuşi a respecta legile pe care carnea şi oasele din care suntem făcuţi, le impun, deci, vom alege curajul în loc de frică, altruism în loc de egoism, efort în loc de comoditate, adaptare în loc de revoltă. Este în firea omului să muncească pentru o operă măreaţă, să descopere frumuseţea colaborării şi bucuria muncii colective!"

Gaston Berger punctează faptul că a munci în echipă nu este o opţiune morală, ci o obligaţie absolută. Dar, „când sunt împreună, se întâmplă uneori ca oamenii să se bată pentru o idee, este un reflex animalic. Apoi, după neînţelegerile iniţiale, oamenii încep să înveţe să lucreze alături şi se deprind să facă gesturile pe care le dictează interesul. În momentul când interesul propriu nu mai contează, ei îşi dau seama că, ceea ce contează cel mai mult este că au făcut împreună un lucru în care credeau, şi colaborând pentru un scop comun, ei au descoperit una dintre valorile cele mai sigure a societăţii umane- prietenia."

Apoi, filosoful şi pedagogul francez continuă: „a lucra laolaltă, a sări în ajutorul aceluia care e în impas, care are un necaz sau un insucces e mai uşor, dar a accepta ajutorul celorlalţi fără a fi umilit, e mult mai greu. E mai uşor să ştii să dai, decât să ştii să primeşti. Dar, poţi învăţa. Precum şi a te purta simplu cu prietenii, a-ţi face o plăcere din plăcerea lor sau din plăcerea voastră comună, ca un fapt minunat şi lucru înălţător." Aşadar, conchide G.Berger: epoca modernă este „o lume plină de posibilităţi şi care are un sens neimpus. Depinde de noi toţi, ca să i-l dăm. În faţa noastră este viitorul, problema e să ştim să îl facem împreună. Putem fabrica împreună o lume, unde oamenii vor cunoaşte unitatea şi înţelegerea, bucuria şi fericirea!"

MIZILUL NU-I UN MIZILIC

Marian ILIE

Sărbătorile acestei ierni nu aveau cum să treacă fără foc continuu în lumea scriticească. Urma sa serbăm Ziua Culturii Naţionale - Ziua lui Mihai Eminescu şi am serbat-o – care cum ne-am descurcat cu restricţiile de ordin sanitar şi constrângerile de ordin bugetar. Eminecu a fost din nou cu noi, s-a simţit în largul său lângă apa Argeşului la Potlogi şi mult s-a întristat la Ipoteştii cei de baştină, costatând că şi anul acesta premiul ce-i poartă numele s-a acordat tot pe ochi alunecoşi şi cuvinte deochiate .

Ei bine, în timpul ăsta peste 500 de creatori stăteau ca pe jar în toată ţara şi în diaspora, în aşteptarea deliberării juriului festivalului "Romeo şi Julieta la Mizil", ai cărui membri trăgeau din greu la foale ca să întreţină jarul şi să meşterească potcoavele cu care să-i recompenseze pe cei mai merituoşi dintre ei. Ca îndărătnic folositor al "penei Corbului lui Poe" hârşâit prin astfel de potcovării, îmi dau seama cât de greu le-a fost membrilor juriului să lecturze, să analizeze, să interpreteze şi să noteze sutele de pagini, iar organiztorilor să întocmească clasamentele pentru cele patru secţiuni ale Festivalului internaţional de poezie şi epigramă "Romeo şi Julieta la Mizil". Era firesc să mai apară şi mici disfunctiuni, precum întârzierea cu o zi a anunţării rezutatelor şi revenirea, după incă o zi, asupra clasamentului la poezie seniori, unde a trebuit să se revizuiască media şi să se schimbe numele caştigătorului premiului "Grigore Tocilescu" (locul doi).

Nu ştiu să existe alte concursuri cu o asemenea rată de participare, iar dacă există trebuie să fie foarte puţine. Ce atrage la Mizil este, cred, în primul rând notorietatea festivalului, rod al unei promovări eficiente şi organizării de înaltă ţinută. Poate că şi denumirea aleasă, ca şi îmbinarea poeziei cu epigrama sunt de natură să-i confere atractivitate. Dar, mai presus de orice, este seriozitatea cu care organizatorii au tratat încă de lă debut acest "turnir de capă şi spadă al cavalerilor de îmbe sexe şi toate vârstele", în care poezia este capa iar epigrama este spada. Nu în ultimul rând, desigur, sunt premiile ce se acordă câştigătorilor. Trebuie să recunoaştem, în actualele condiţii în care poezia se zbate să reziste vitregiilor vremii, premiile în bani reprezintă pentru mulţi creatori valoroşi singura sursă de câştig material. Mie, în urmă cu vreo zece ani asta mi-a inspirat un madrigal, căruia i-am dat citire la gala în ZOOM de decernare a premiilor de anul acesta, iar întrucât a fost gustat, il redau şi aici:

Mizilic de Mizil

Salutări, iubitul meu copil
De din valea cea de sub Tohani
Unde premianții iau și bani
La concursul dur de la Mizil

Duhănesc de-am terminat bricheta
N-am aflat (si nu-s un imbecil)
Pentru ce Romeo si Julieta
Sunt ținuti ostatici, la Mizil

Ba, au pus pe capul lor și premii
Cine-i zugrăvește mai abil
Este proclamat Erou al Vremii
Scriitor- emblemă de Mizil...

Ducem mare lipsă de merinde
Foamea ne învăluie subtil
Știi ce bine niște bani ne-ar prinde
Și un biet mezel de la Mizil

Am pierdut lung șir de nopți și zile
Tot curtâd figurile de stil
Să-ți aduc și bucurii, copile
Câștigând un premiu la Mizil

Cât despre Romeo și Julieta
Cununați aici, în festival
Numai ei știu cine strânge cheta
Să o dea Consiliului Local

Ca să-și onoreze premiații
Cu un mizilic- de-ntăritură-
Ah, Mizilul, rarul între spații
Unde mai miroase a cultură !

Lăsând...madrigalul la o parte, Festivalul de la Mizil nu este nici pe departe un mizilic, este o intrecere anuală de înaltă ţinută, cu orgnizatori competenţi şi reguli clare, cu un juriu a cărui seriozitate se reflectă nu doar în rezultatele concursului, ci şi în conturarea unei direcţii pentru poezia română, ca stil, tematică, formă și dimensiune a produsului poetic. Şi e vorba de poezia adevărată, corectă deontologic, nu de experimente sau curente corecte politic. Da, putem vorbi, cred, de o poezie „de Mizil" la a cărei conturare, fără discuţie, rolul juriului şi stabilitatea acestuia au fost şi sunt decisive. O poezie frumoasă, consistentă, perenă. Nu multe concursuri se pot mândri cu aşa ceva. Şi asta nu e tot, pentru că la Mizil poezia se asociază în termenii cei mai solemni cu epigrma.

Nu-i genul căruia eu să-i fi acordat atenţie alfel decât ca simplu spectator al întrecerilor spadasinilor săi. Şi totuşi un imbold m-a încercat, tot în urmă cu ani când, luând cunoştinţă de concurs, am căutat să aflu legătura dintre Mizil şi celebrul cuplu de îndrăgostiţi veronezi ai Marelui Will. Ei, şi uite-aşa concepui un mic grupaj pe care l-am intitulat „Tri-patru-tic epigramistic la Mizil":

O mai veche constatare

N-au murit Romeo și Julieta
Ci veniră-ntr-un ascuns exil
El cu calul, ea cu bicicleta
Și se stabiliră la Mizil

Trei întrebări

1.
Sunt eu bătrân, dar nu senil
Și-o-ntreb pe Julia: Madona
Ce tot învârți pe la Mizil
Când casa ta e la Verona ?

2.
Iar pe Romeo: Barosane
Vlăstar din viță Montague
Pe la Mizil, cu macaroane
Sau după fuste veniși tu ?

3.
Și, în sfârșit, pe Domnul Will:
Aflași și dumneata, bătrâne
Că-ndrăgostiții-ți la Mizil
Veniră să se împreune ?

Cred că le-am şi trimis la Mizil, nu în ideea de a concura şi câştiga vreun premiu, pentru că aici o asemenea idee nu-şi are suport. La Mizil câştigă cei ce participă constant, pun creaţia înaintea oricarei umori personale şi înteleg rigorile juriului. Chiar şi în condiţiile acestea, la rata înaltă de participare şi la calitatea celor mai multe din creaţii, premiul nu poate fi decât rod al întamplarii din jocul zecimalelor. Cel puţin la poezie, pentru că epigrama îşi are elita sa de spadasini, maeştri greu de întrecut în asaltul pe planşeul atât de îngust al unei simple strofe.

FORME PRIMARE DE ORGANIZARE BISERICEASCĂ... (Urmare din pag. 5)

Acelaşi cercetător crede că, primul mitropolit al Vicinei a fost Theodor menţionat în două acte în anul 1285 şi 1292.[20] Acestuia i-a urmat Luca atestat în documentele din anii 1301, 1302, 1304 iar în iarna 1305-1306 este prezentată bogăţia şi importanţa de care se bucura, fiind că era invitat să participe la dezbateri ale sinoadelor convocate.[21] Un alt mitropolit al Vicinei este Macarie iar în anul 1347 este amintit într-un document Chiril care a luat parte la un sinod, la Patriarhia Ecumenică.[22] Mitropolia Vicinei a avut un rol foarte important în această perioadă, când, propaganda catolică era puternică şi a menţinut legăturile şi influenţa Imperiului Bizantin în această zonă. În condiţiile în care domnitori români nu aveau legături cu patriarhiile din Balcani (Târnovo şi Peci), jurisdicţia Mitropoliei Vicinei s-a extins şi asupra spaţiului carpato-danubian, anume în partea de nord a Carpaţilor, arhiereii având rolul de a orienta pe oamenii de cultură către ţara Românească, încât, am putea afirma că Mitropolia de Vicina a influenţat din punct de vedere religios, politic, social, cultural fiind un adevărat element în menţinerea legăturilor românilor cu Bizanţul.[23] Mitropolia Vicinei va dăinui aici până în anul 1359, când ultimul ei conducător, Iachint Kritopoulos a fost transferat de către Patriarhul ecumenic la Curtea de Argeş.

Scythia Minor era „poarta între două continente; ea ţinea cu credinţa de Bizanţ, cu tradiţiile de Dacia şi de latinitate şi cu limba oficială de Roma, deşi nu puţini dintre locuitorii ei vorbeau şi getica şi greaca".[24]

NOTE:

1. *Din cartea a III-a a comentariilor lui Origen la Geneză*, în "Fontes ad historiam Dacoromanae pertinentes", I, Bucureşti, 1964, pag. 717; **Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu**, Începuturile vieţii creştine pe teritoriul României de azi, în Biserica Ortodoxă Română, Anul CVIII (1990), nr. 3-4, pag. 65. **2. Pr. Prof. Ioan Rămureanu**, *Sfinţi şi martiri la Tomis – Constanţa*, în Biserica Ortodoxă Română, Anul XCII (1974), nr. 7-8, pag. 975-978; idem, *Noi consideraţii privind pătrunderea creştinismului la traco-geto-daci*, în Ortodoxia, Anul XXVI (1974), nr. 1, pag. 164-171; idem, **Radu Vulpe, Ion Barnea**, *Romanii la Dunărea de Jos*, Bucureşti, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1968, recenzie în Biserica Ortodoxă Română, Anul LXXXVII (1969), nr. 3-4, pag. 455; **Pr. Prof. N. Şerbănescu**, *1600 de ani de la prima mărturie documentară despre existenţa episcopiei Tomisului în Biserica Ortodoxă Română*, Anul LXXXVII (1969), nr. 9-10, pag. 978-982; **Radu Vulpe şi Ion Barnea**, *Românii la Dunărea de Jos*, Bucureşti, 1968, pag. 379; **Ş. Nicolae**, *Pătrunderea şi dezvoltarea creştinismului în Schythia-Minor în De la Dunăre la mare*, Editura Arhiepiscopiei Tomisului şi Dunării de Jos, Galaţi, 1977, pag. 24; **Prof. Dr. Emilian Popescu**, *Izvoarele apostolice ale creştinismului românesc: Sfântul Apostol Andrei şi Tomisul* în Studii Teologice, Anul XLVI (1994), nr. 1-3, pag. 82; **Arhim. Prof. Ioasaf Ganea**, *Teotim I, mare figură de ierarh misionar în Sciţia Minor, la finele secolului al IV-lea şi începutul secolului al V-lea*, în Biserica Ortodoxă Română, Anul CIL (1992), nr. 4-6, pag. 101; **Pr. Prof. dr. Gh. Drăgulin**, *Propovăduirea Sfântului Apostol Andrei în Sciţia Mică*, în Biserica Ortodoxă Română, Anul CXVII (1999), nr. 7-12. pag. 447. **3. Pr. Prof. I. Rămureanu**, *Noi consideraţii privind pătrunderea creştinismului la Traco-Geto-Daci*, în Ortodoxia, Anul XXV (1974), nr. 1, pag. 169. **4. Prof. Dr. Emilian Popescu**, *Izvoarele apostolice...* pag. 83. **5. Pr. Prof. I. Rămureanu**, *Noi consideraţii privind pătrunderea creştinismului la Traco-Geto-Daci*, în Ortodoxia, Anul XXV (1974), nr. 1, pag. 170. **6.** Idem. **7.** Idem, pag. 86. **8. I.P.S. Teoctist, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei**, *Opera Sfântului Vasile cel Mare, în evlavia credincioşilor ortodocşi români* în Sfântul Vasile cel Mare, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1980, pag. 11. **9. Pr. Prof. I. Rămureanu**, *Noi consideraţii privind pătrunderea creştinismului la Traco-Geto-Daci*, în Ortodoxia, Anul XXV (1974), nr. 1, pag. 171. **10. Dr. Gherasim Timuş**, *Dicţionar aghiografic cuprinzând pe scurt vieţile sfinţilor*, Bucureşti, 1898, pag. 66. **11. G. Ilioniu**, *Cultele în Dobrogea*, 1878-1928. Dobrogea, Bucureşti, Cultura Naţională, 1928, pag. 585. **12. Epifanie Norocel Tomitanul**, *Sfântul Apostol Andrei în tradiţia românilor, mărturie a vechimii creştinismului şi continuităţii noastre pe aceste meleaguri*, în Glasul Bisericii, Anul XXXVIII (1979), nr. 11-12, pag. 1164. **13. Prof. Dr. Emilian Popescu**, *Izvoarele apostolic...*, pag. 29 **14. Pr. Prof. Ioan Rămureanu**, *Predicarea Sfintei Evanghelii la poporul romîna* în Sfinţi români şi apărători ai legii strămoşeşti, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1987, pag. 122. **15. Ion Barnea**, *Din istoria Dobrogei*, II, Bucureşti, 1968, pag. 465. **16. Prof. Dr. Emilian Popescu**, *Ierarhia eclesiastică pe teritoriul României. Creşterea şi structura ei până în secolul al VII-lea* în Biserica Ortodoxă Română, Anul CVIII (1990), nr. 1-2, pag. 162. **17. Pr. Prof. Ion Ionescu**, *Începuturile creştinismului românesc*, Editura Cuget Românesc, Bârda, 2003, pag. 79. **18. Radu Ştefan Ciobanu**, *Evoluţia, rolul şi însemnătatea Mitropoliei din Vicina* în "Peuces", Studii şi comunicări de istorie şi arheologie, VI (1977), pag.235. **19.** Idem. **20.** Idem, pag. 23. **21.** Idem. **22.** Idem, pag. 237. **23.** Idem, 241. **24 Pr. Prof. Ioan Coman**, *Inscripţii creştine şi contribuţia Părinţilor şi Scriitorilor bisericeşti din Sciţia Minor în sec.IV-VI. Mărturii ale unităţii şi continuităţii spirituale a poporului român pe aceste meleaguri* în Mitropolia Olteniei, Anul XXIX (1977), nr. 10-12, pag. 721.

NOE A LUAT ANIMALELE ÎN ARCĂ ȘI NU INVERS

Simona Maria KIS

În calitate de medic veterinar, cu drag față de această presă în care fenomenul cultural primează, în care am pornit cu imagini foto și video la un târg al olarilor din Horezu în anul 2010 (vezi CULTURA vâlceană nr 2-3 iunie 2008), dar și cu mai mare drag față de lumea animalelor din întreaga lume a lor, doresc să subliniez, acum, când se vorbește de Marea Resetare în planul acestei pandemii de Covid 19, că orice trebuie analizat, studiat, aprobat, verificat, însă, numai, la soluția finală nu trebuie să se ajungă niciodată. Această soluție care s-a aplicat în toată lumea, fiind obligatorie, conf. analizei de laborator efectuată în altă țară, alt meridian, decât țara de origine (acțiune a microbului-virusului) a dat greș și este considerată criminală în sens religios, repet la animale-gripa aviară și pesta porcină, căci Creatorul l-a sfătuit pe Noe să ia cu el în Arcă, sămânță vie din toate animalele care îl încomjurau și constituiau adevărata bioceneză de viață a omului. Soluția finală adoptată pentru păsările de curte și poecii la fel a dus la sărăcirea actuală, la criza despre care se spune că urmează în întreaga lume...cea a alimentației? Păi nu a fost o prostie cât roata carului să omori toate păsările din curtile țăranilor? Cetățenilor de la sate și comune? Pentru ce? Acum nu poți să cumperi de la țărani nimic din aceste vietăți care de-a lungul vremurilor a scăpat de sărăcie poporul român! Nu știu cum de-au scăpat pomii fructiferi, din țara noastră încă bogată și cea mai Eco!! Să credem că în viitorul apropiat este posibilă (chiar și prin războaie televizate) să se aplice soluția finală și la Om?...

«MAREA RESETARE- LUMEA POST-COVID-19 (...) Subiectul Marii Resetări este unul serios pe care oricare om inteligent trebuie să-l cunoască, dar și să-l stăpânească. Marea Resetare nu este o temă a cercurilor conspiraționiste. Este un subiect real, discutat pe față de economiști, politologi și experți în tot felul de domenii. De fapt, deja se discută în cercurile celor care promovează noțiunea Marii Resetări, că lumea se va împărți de acum înainte, după 2.000 de ani de creștinism, în BC (Before Covid 19, nu Before Christ) și AC (After Covid, nu Ano Domini). Marea Resetare va fi un dezastru. Dacă liderii marilor puteri vor îmbrățișa ideea, vor fi consecințe enorme pentru întreaga lume, inclusiv pentru România. Consecințe privind economia națională, securitatea națională, suveranitatea națională, geopoliticul, realinierea globală a marilor puteri. Încercări de resetare au mai existat în trecut. În numele asigurării păcii mondiale, a prosperității și securității naționale. Toate au eșuat. Prima încercare de resetare a fost distrusă de Napoleon, a doua de imperialismul german, și a treia de nazismul german. Zilele în care trăim, ne spun arhitecții sistemului global, este sistemul Post-Războiul Mondial II, adică sistemul ONU. Eu aș adăuga că Germania a distrus și ultima încercare de resetare a Europei pe principii creștine când, în 2015, a deschis Europa pentru un milion de migranți. (...) Având în vedere importanța enormă a subiectului e relevant să și menționam unde se situează marile publicații globale privind Marea Resetare. New York Times neagă existența unui proiect de resetare mondială. BBC confirmă existența unor idei privind o mare resetare care se discută mai ales la Davos și în cadrul conferințelor globale (ținute mai mult sau mai puțin cu ușile închise). Ele propun, ademenitor pentru omul care nu e în temă, „un viitor mai echitabil și verde / a fairer, greener future" prin resetarea capitalismului. Un an mai târziu, în octombrie 2019, John Hopkins a lansat o nouă simulare, finanțata, în parte, de Fundația lui Bill și Melinda Gates. Este curios, și poate o coincidență (?) că această simulare, numită Event 201, a fost publicată cu două luni înainte de declanșarea pandemiei în Wuhan în decembrie 2019? E și mai înfiorător, însă, că Event 201 a luat în calcul o pandemie generată de un „novel coronavirus / noul coronavirus". Exact ceea ce s-a petrecut în decembrie 2019. Event 201 presupunea că virusul se va transmite zootonic, adică de la animal la om, prin filiera liliac – porc – om. Exact cum spuneau, la unison, și Organizatia Mondială a Sănătății, și Parlamentul European (...). Event 201 a prescris modul în care guvernele lumii urmau să reacționeze la pandemia noului coronavirus pentru combaterea lui: lockdowns, colapsul firmelor și a economiilor, tehnologii biometrice de supraveghere a oamenilor, cenzurarea mediei sociale pentru combaterea dezinformării și informațiilor eronate, și monopolizarea informațiilor privind pandemia și concentrarea informațiilor în instituții globale. (...) » (www.alianta-familiilor.ro, Februarie 17, 2022)

TABLETA INGINERULUI PROGRAMATOR

TOTUȘI, O PACE, NU POATE FI CONSTRUITĂ PE INTERNET SAU LA TELEVIZOR. ACUM PE CELE DOUĂ SISTEME SE DUC RĂZBOAIE!

Leontina RUS

Păi ce să înțelegem noi din textul de mai jos? Că este normal ce face Federația Rusă acum? Nici măcar să nu o condamnăm? Să nu o condamnăm că milioane de cetățeni, femei și copii, fug din țara lor natală...câtă simetrie cu Siria - la început - că zeci și sute de blocuri sunt desfigurate...păi sunt sau nu sunt reale!? După cum ne spune omul cu textul de mai jos că totul ar fi o înscenare a țării vecine! Nu credem. Credem că totul este mult mai dur, mai urât. Când americanii au pus piciorul pe Lună imediat au apărut specialiștii în dezinformare și au răspândit zvonul că imaginile acelea covârșitor de minunate pentru omenire sunt transmise din deșertul Sahara! Dar știe autorul textului că America- Statele Unite - au înclinat cele două războaie mondiale în favoarea Europei!?... și a URSS? De ce atâta venin în pana unui publicist (așa sperăm să fie)? Autorul textului de mai jos, complet neinspirat, vrea să ne convingă că America până la războiul din Siria a făcut numai rău și acum poate să facă la fel și Federația Rusă!? Nu noi nu credem acest lucru, nu avem cum să credem, căci după al Doilea Război Mondial unde făcea război SUA, acolo era amestecată și URSS. Nici vorbă să facem polemică cu autorul de pe Internet. Rămânem la ideea noastră, o pace temeinică nu se poate face pe Internet și nici, mai ales, cu aceste televiziuni care distrug oameni, caractere; distrug un președinte de țară, care 32 de ani s-a bătut pentru fiecare obiectiv de atins în folosul acestei țări, și de fiecare dată a învins; și care acum este dezonorat! da acesta este cuvântul, pentru că atunci când era *marinel* și-a turnat la supraveghetori colegii cu care spăla puntea vasului. Păi bine măi tovarăși (între voi) ați uitat că până în 1989 o Europă întregă fugea în America și niciodată, de acolo, nu a fugit nimeni către noi sau URSS?

*

«Pentru că mulți nu au înțeles de unde vine acest val de susținere a rușilor le spun doar atât; dublul standard și ticăloșia ascunsă sub masca democrației a occidentului au dus la așa ceva. Războiul este o dramă indiferent cine îl pornește. Este rău ce face Putin acum? Probabil, dar este necesar pentru ei. Știți cum spuneau toți președinții americani când invadau și distrugeau câte o țară? „Am fost nevoiți pentru a apăra democrația și stilul de viață american!" Uite așa și Putin își apără stilul de viață rusesc. Ceea ce în schimb mă deranjează cu adevărat este dublul standard. Rusia nu are voie să facă ce face America! Pe bune? Americanii au pornit un război cu Mexicul și au furat Texasul. Totul ok. Rusia anexează Crimeea, nu este Ok. NATO atacă și distrug țări, omoară milioane de cetățeni nevinovați și este ok. La rusi aceleași fapte, presupuse până acum doar, este genocid. (...)» (wiki, 29 martie 2022)

CÂRMACII

Vai, nenorocită ţară, rele
zile-ai mai ajuns!
A lor gheare-nfipte-n pieptu-ţi
fără milă l-au străpuns
Şi-n bucăţi împart, infamii,
carnea ta, avutul tău!
Tot ce s-a găsit pe lume mai
stricat, mai crud, mai rău,

Ăşti nemernici fără suflet,
fără nici un căpătâi,
Ţin a tale zile-n mână, ş-a
ta cinste sub călcâi.
Şi călări pe tine, ţară, se
cred zei aceste bestii,
Cum se cred ades copiii
împăraţi călări pe trestii.

Ei sunt mari şi tari, şi nu au
nici ruşine, nici sfială
Că-ntr-o zi, poate, urmaşii le
vor cere socoteală
De-a lor fapte. Ce le pasă?
Lopătari, la cârma ţării
Sunt stăpâni pe vas, pe
vânturi, şi pe valurile mării!

Şi când cugeţi c-aceşti
trântori, astă haită de samsari
Prin tertipuri şi prin intrigi
au ajuns puternici, mari,
Şi când vezi pe-a vieţii
scară unde-au fost şi unde sunt,
Când îi vezi cu ce mândrie,
cu ce ochi semeţi şi crunt

Privesc azi din înălţime spre
norodul tăvălit
În mizeriile-n care ei,
călăii, l-au trântit,
Când te uiţi cum se
răsfaţă, cum îşi fac de cap mişeii,
Vai, începi să crezi că-n
ceruri adormit-au de mult zeii!

Ş-apoi, după ce-au dat palme,
şi-au scuipat în faţa ţării,
După ce-a-mbrâncit poporul în
prăpastia pierzării,
După ce n-a rămas lucru
nebatjocorit de ei,
Au curajul aceşti oameni de
nimic, aceşti mişei

Au curaju-n faţa lumii ca să
strige-n gura mare:
Ne vrea ţara! Îi vrea ţara?
Auziţi neruşinare!
Vai, de-ar fi pe voia ţării,
ştiţi voi unde v-aţi trezi!
Într-o ocnă, da! Acolo oasele
v-ar putrezi!

Cum să mai vedem în ţară
cinste, muncă, propăşire,
Când spoiala azi e totul, când
vezi că prin linguşire
Şi făţărnicii, netoţii, au
ajuns aşa departe!
Cum să-ţi mai trudeşti viaţa
ca să-nveţi puţină carte
Când te uiţi că-n astă
ţară, dată pradă celor răi,
Înţelepţii sunt victime,
ticăloşii sunt călăi!

Alexandru VLAHUȚĂ,
Târgoviște, 1881, iunie

SFÂNTUL MARE MUCENIC PROCOPIE - PATRONUL PRIMULUI SCHIT BISTRIȚEAN

(I)

Arhim. Veniamin MICLE

Cel mai vechi schit din Oltenia, cunoscut documentar, a fost închinat Sfântului Marelui Mucenic Procopie. El a fost ctitorit în urma bătăliei de la Posada din anul 1330, care s-a desfăşurat în Defileul Bistriţei, comuna Costeşti, judeţul Vâlcea, între Carol Robert de Anjou, regele Ungariei (1308–1342), şi Basarab I Întemeietorul, voievodul Ţării Româneşti (1310–1352).

Ulterior, în urma unei minuni petrecute cu tânărul Barbu Craiovescu, arestat în temniţa din Istambul, pe care Sfântul Mucenic Procopie l-a eliberat în chip miraculos, ajuns ban al Olteniei, Barbu va ctitori în locul Schiului, actuala Mănăstire Bistriţa.

O parte din Sfintele Moaşte ale Sfântului Procopie, anume omoplatul, se află în Biserica mare a Sfintei Mănăstiri Hurezi – Vâlcea. Întrucât impresionanta viaţă a acestui mare mucenic este puţin cunoscut, am considerat să o prezentăm, spre folosul sufletesc al credincioşilor.

Sfântul Mare Mucenic Procopie s-a născut în cetatea Ierusalim, părinţii săi numindu-l Neania, iar Procopie a fost numit mai pe urmă de însuşi Hristos, în vremea botezului, precum ne va arăta cuvântul care ne stă înainte. Tot asemenea şi Ierusalimul, într-acea vreme, era numit de către păgânii închinători de idoli, nu Ierusalim, ci Elia; pentru că, după dărâmarea Ierusalimului de către Tit, fiul lui Vespasian, trecând mulţi ani, Adrian, împăratul Romei, al cărui nume din naştere era Elie, vrând ca în acel loc pustiit al Ierusalimului să ridice iarăşi cetate, a numit-o cu numele său, Elia. Deci, a poruncit ca nimeni să nu mai numească acea cetate Ierusalim, ci Elia. Iar aceasta a făcut-o, pentru că, purtând ură împotriva Mântuitorului nostru Iisus Hristos, se străduia, nu numai să piardă de pe pământ numele Lui preasfânt, dar şi locul unde a pătimit. El voia să-L dea pe Hristos în uitarea pomenirii oamenilor; de aceea a numit Ierusalimul, Elia.

În acea cetate era un bărbat slăvit şi de neam bun al senatorilor, cu numele Hristofor. El era cu credinţa creştin, dar soţia lui, cu numele Teodosia, se ţinea de păgânătatea elinească. Aceea l-a născut pe Procopie, de care ne stă înainte cuvântul, şi l-a numit Neania.

Hristofor, după naşterea pruncului, s-a dus către Domnul cu sfârşit mucenicesc; iar Teodosia, rămânând văduvă, a crescut pe prunc în păgânătatea elinească şi l-a învăţat închinarea la idoli, în care ea însăşi era osârdnică slujitoare. Copilul, fiind isteţ la minte, a fost dat de maica sa la învăţătura cărţii elineşti şi a trecut repede prin toată filozofia elinească cea din afară. Ajungând la vârsta bărbatului desăvârşit, maica sa a vrut să-l facă ostaş al împăratului. Deci, când Diocleţian, păgânul împărat al Romei, a mers în Antiohia Siriei, care era lângă râul Orontiei, Teodosia înştiinţându-se de aceea, a luat pe fiul ei şi, ducându-l în Antiohia, l-a dat în slujba împărătească. Împăratul, văzând pe acel tânăr frumos la chip şi la statură şi la minte înţelept, l-a iubit foarte mult şi i-a poruncit să petreacă aproape de el în palatul său împărătesc cu cei asemenea lui. Apoi, nu după multă vreme, l-a făcut voievod şi l-a trimis cu oastea în Alexandria Egiptului, poruncindu-i ca acolo să prigonească, să muncească şi să ucidă pe toţi creştinii, iar averile lor să le ia şi să le pună în vistieriile împărăteşti.

Neania a zis către împărat: „O, împărate, am auzit de creştini, că ei cinstesc pe un fiu al lui Dumnezeu, care se zice Hristos şi sunt buni la obicei, ascultători, îndrăzneţi, tari şi statornici în credinţa lor. Ei mai degrabă vor să moară, decât să-şi lase pe Hristosul lor şi să aducă jertfe zeilor noştri. De aceea mi se pare că cu greu ne va fi a-i pleca la legile noastre”. Diocleţian, mâniindu-se a început a huli pe Mântuitorul Hristos, zicând: „Dumnezeul lor, precum ei singuri zic, n-a avut femeie. Apoi cum a născut fiu? Iar Hristosul în care cred S-a născut din femeie, a fost bătut şi osândit de neamul jidovesc ca un tâlhar; apoi, încununat cu spini, batjocorit, răstignit pe cruce, fiind adăpat cu oţet şi fiere, a murit în chinuri. Deci, dacă ar fi fost Dumnezeu, pentru ce nu S-a mântuit pe Sine din mâinile evreilor? Dacă nu s-a ajutat pe Sine în primejdie, atunci cum poate să ajute altora?”.

Acestea şi alte multe hule le-a grăit acest împărat rău la suflet; întrucât cuvântul Crucii, precum grăieşte dumnezeiescul Pavel, este nebunia celor pieritori, iar nouă celor ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu. Deci, Neania, fiind întărit cu multe cuvinte împărăteşti, s-a dus în calea ce i se poruncise, cu două cete de ostaşi. Dar, de vreme ce era mare zăduf şi arşiţa soarelui îi slăbea pe ei şi caii lor, de aceea era nevoit să călătorească mai mult noaptea, iar ziua să se odihnească. După ce a trecut cetatea Apamia Siriei, pe la ceasul trei din noapte s-a cutremurat pământul, făcându-se multe fulgere strălucitoare şi tunete înfricoşate. Deci toţi de frică s-au făcut ca nişte morţi.

În acel timp, voievodul a auzit un glas din cer, grăind către dânsul: „Unde mergi Neania şi asupra cui te scoli?”. Iar el cu frică a răspuns: „Sunt trimis de împărat la Alexandria, ca să ucid pe toţi cei ce cred în Cel răstignit”. Apoi iarăşi a auzit glasul din cer: „O, Neania, oare şi tu vii asupra Mea?”. Zis-a Neania: „Cine eşti Tu, Doamne, că nu pot să Te cunosc?”. Zicând aceasta, s-a arătat în văzduh o cruce luminoasă şi un glas, zicând: „Eu sunt Iisus Cel răstignit, Fiul lui Dumnezeu?”. Iar Neania a răspuns cu cutremur: „Împăratul mi-a spus că Acel Dumnezeu, pe Care îl cinstesc creştinii, n-a avut femeie; deci Tu cum eşti fiul lui? Dacă eşti Fiul lui Dumnezeu, cum au putut iudeii a Te batjocori, răstigni şi omorî?”.

Iar acel glas de pe cruce i-a grăit: „Am suferit de voie toate acestea, pentru ca să izbăvesc neamul omenesc, să scot pe cei păcătoşi de sub stăpânirea diavolului, să caut pe cei pieriţi şi să înviez pe morţi. Dacă n-aş fi fost Fiul lui Dumnezeu, apoi cum aş fi fost viu după moarte?”. După aceste cuvinte, crucea s-a suit la cer şi îndată s-a auzit un glas din înălţimea cerului: „Cu semnul acesta pe care l-ai văzut, vei birui pe vrăjmaşii tăi şi pacea Mea va fi cu tine!”. Astfel Neania, ca şi Pavel oarecând, prin arătarea Domnului în cale, din prigonitor s-a făcut vas ales al numelui lui Iisus Hristos. Deci, din acea vedenie minunată şi din vorbirea cea dulce a Domnului cu el, i s-a umplut inima de negrăită bucurie şi de veselie duhovnicească.

După vedenia aceea, Neania cu ostaşii lui au mers la Schitopol şi chemând un argintar, i-a poruncit să-i facă o cruce după asemănarea aceleia pe care o văzuse noaptea. Însă argintarul nu voia s-o facă, zicând: „Nu pot să fac aceasta, deoarece este semnul galileenilor, care se numesc creştini; şi dacă va afla împăratul, rău mă va pierde!”. Atunci Neania îi porunci să o facă în taină, jurându-se că nu va spune nici împăratului, nici la altcineva. Deci, acel argintar, luând de la acel voievod aur şi argint destul pentru facerea crucii, a lucrat-o în taină după asemănarea şi măsura aceea, precum i-o însemnase voievodul. Isprăvindu-se crucea, deodată s-a arătat pe ea o închipuire de trei feţe, însemnate de o mână nevăzută. în partea de sus era scris, cu slove evreieşti, Emanoil; iar de amândouă părţile, Mihail şi Gavriil.

Văzând argintarul aceasta, s-a minunat şi nu putea să ştie cine le-a însemnat, pentru că nimeni nu era în casa aceea, decât numai el singur. Luând el o daltă, voia să şteargă închipuirea aceea, dar nu putea căci mâna lui se făcuse nelucrătoare, fiind ca şi uscată. Văzând voievodul crucea, a întrebat pe argintar: „Ale cui sunt feţele acestea şi pentru ce sunt închipuite?”. Argintarul, îi spunea cu jurăminte: „Când am isprăvit lucrul, s-au arătat aceste feţe închipuite singure şi nu ştiu ale cui sunt, deşi eu am voit să le şterg, dar n-am putut pentru că îmi amorţea mână”. Neania, cunoscând că în cruce este oarecare putere dumnezeiască, s-a închinat ei şi a sărutat-o şi, învelind-o, o purta cu el, păzind-o cu o deosebită cinste. El de atunci nu se mai înarma asupra creştinilor, ci asupra păgânilor şi îi biruia cu puterea lui Hristos, robind ţările lor. Astfel s-a arătat biruitor şi asupra nevăzutului vrăjmaş – diavolul: căci, înarmându-se cu ea, a ieşit la luptă şi l-a biruit prin pătimirea cea tare pentru Hristos.

Pe când era el în cetatea sa, Ierusalim, care pe vremea aceea se numea Elia, l-au rugat cetăţenii ca să-i izbândească de strâmbătatea făcută de agareni, pentru că au năvălit asupra acelei părţi şi prădau pe cei ce se aflau afară din cetate, mai ales partea femeiască. Asemenea făceau şi prin toate satele dimprejur. Viteazul ostaş al lui Hristos, cel înarmat cu puterea Sfintei Cruci, a ieşit cu îndrăzneală cu ostaşii săi şi a izgonit din urmă pe păgâni. El se ruga în sine, zicând: „Iisuse Dumnezeule, fii spre ajutorul nădejdii mele!”. Atunci a venit la el un glas de sus, zicându-i: „Nădăjduieşte, Neania, că Eu, Domnul Dumnezeul tău, sunt cu tine!”. Auzind voievodul glasul acela, s-a umplut de atât de mare îndrăzneală, încât cu putere i-a biruit pe ei şi a liberat pe toţi cei robiţi. Agarenii ucişi în acel război au fost şase mii; iar din oastea lui, nici unul, nici măcar vreunul să fi fost rănit. După această biruinţă, el a trimis în cetate la maica sa mai înainte vestitori, înştiinţând-o de biruinţa sa asupra vrăjmaşilor. Maica sa, auzind aceasta, s-a bucurat foarte mult.

Întorcându-se cu dănţuire şi cu slavă, l-a întâmpinat maica sa cu bucurie şi, când a intrat în casă, a zis către el: „O, dulcele meu fiu, când ai ieşit la război, eu am luat cădelniţă şi tămâie şi am intrat la zei, de m-am rugat pentru tine ca să-ţi ajute, şi iată că ai biruit cu ajutorul lor. Deci, intră la ei şi le dă mulţumire, ca şi în viitor să-ţi ajute”. Dar Neania i-a răspuns: „O, maică, bine ai făcut că te-ai rugat pentru mine; însă mie mi-a dat ajutor Dumnezeul meu”. Zis-a maica sa: „O, fiule, să nu numeşti numai pe un zeu, ca să nu se mânie, ceilalţi, căci atunci se vor întoarce de la tine”. Zis-a Neania către dânsa: „Nu te înşela, maică, cu acei mulţi zei ai idolilor. Cum au putut ei oare să-mi ajute, fiind ei singuri fără suflet? Iar dacă ei mi-au ajutat, să-i întreb şi să-mi spună, şi atunci vom fi încredinţaţi de puterea lor”. Zicând aceasta, a intrat cu maica sa în camera unde erau idolii cei de aur şi de argint şi a zis către ei: „Spuneţi voi, care vă credeţi că sunteţi dumnezei, cine mi-a ajutat mie la război?”. Iar idolii tăceau, căci cum puteau ei să răspundă fiind muţi. Atunci Neania a zis către maica sa: „Iată, maică, vezi cine sunt zeii tăi? Dacă un cuvânt nu pot să vorbească, apoi cum pot să ajute cuiva?”. Iar maica sa i-a răspuns: „Ei nu mai vorbesc cu tine, pentru că îi batjocoreşti întrebându-i”. Zis-a Neania către ea: „Deci, întreabă-i tu singură, că poate-ţi vor răspunde ţie, ca unei calde slujitoare”. Ea, apropiindu-se cu multă cucernicie de ei, şi-a plecat genunchii şi a zis: „O, zei atotputernici: Die cel mare, Ira împărăteasa, Poseidoane, stâlpul mării; tu, Apoloane cel în chipul soarelui, tu împăratul cetăţii Palado şi ceilalţi zei, vă rog să-mi spuneţi, nu aţi ajutat voi oare la război robului vostru şi fiului meu?”. Dar ea n-a primit niciun răspuns de la ei. Atunci fericitul Neania, ţinând crucea în mână, s-a umplut de râvnă dumnezeiască şi lepădându-şi haina de deasupra şi dând la o parte pe maica sa de la idoli, a început a-i sfărâma, a-i arunca la pământ, a-i călca în picioare şi, zdrobindu-i bucăţi, a împărţit aurul şi argintul săracilor.

(Va urma)

EXPOZIȚIA BRÂNCUȘI LA MUZEUL DE ARTĂ MODERNĂ DIN NEW YORK

Paula ROMANESCU

La Muzeul de Artă modernă (MoMA) de la New York găzduieşte personala Constantin Brancusi Sculpture. Ar fi fost suficient doar numele celui mai mare sculptor al secolului XX. N-am văzut nici un adaos la numele lui Giacometti și retrospectiva lui de la Guggenheim, unde nu există fotografii ale atelierului, autoportrete, documente sau o guașă în expoziție, ca în expoziția dedicată lui Brâncuși (1876-1957), de la MoMA.

Publicul va putea vedea expoziția până în 18 februarie, anul viitor. Sunt expuse 11 sculpturi, 9 din ele aparținând colecției MoMA: Măiastra, creată în anii 1910-1912, Young Bird și Bird in Space, din 1928, Mlle Pogany, versiunea din 1913, The First Cry, 1917, Endless Column, versiunea din 1918, The Newborn, versiunea din 1920, Socrates, sculptat în 1922, The Cock, în 1924. Coloana fără sfârșit, versiunea din 1918, sculptată în lemn de stejar, apare și pe micul pliant al expoziției, cu cele trei module încheiate la capete cu câte o jumătate de modul.

Statuile lui Brâncuși huzuresc în galeria de la MoMA. Dar și așa, caut să mă strecor printre vizitatori ca să rămân singură față în față cu ele și să le văd din cât mai multe unghiuri posibile. E multă lume.

The First Cry e un bronz din 1917. Brâncuși a folosit la turnare sculptura în lemn, The Head of a Child (1914-1915), care era o parte din sculptura The First Step din 1914. Forța de a aduce imaginea la esență, transformarea sculpturii în ideogramă marchează anii aceștia în care Brâncuși impune un nou limbaj pietrei, lemnului, bronzului, părăsind mimesis-ul, figurativul și modelajul în ipsos. În expoziție este și un desen pe hârtie, Stydy related to the First Step , datat 1913. Așa se vede foarte limpede felul în care artistul alege două intervenții decisive în ovalul capului, tăietura oblică severă dinspre creștet spre gură, care exprimă disconfort și gura uriașă, scobită adânc în țipăt. The Newborn este prima versiune în bronz din 1920, după sculptura în marmură din 1915. Ea va fi expusă abia din luna noiembrie 2018, înlocuind The Ffirst Cry care a fost luată cu împrumut dintr-o colecție privată. Mai rar vedem în expoziții sculptura Young Bird dăruită Muzeului de Artă Modernă de soții William A. M. Burden.

Cred că nu am văzut această sculptură decât la MoMA, după ce am încercat să mi-o imaginez din cataloage și s-o asociez cu sculpturile capului de copil, ale nou-născutului și primului strigăt.

O infinită tandrețe însoțește aceste sculpturi care unesc primordialitatea cu inocența raiului și copilăriei. Bronzul lustruit sugerează forma oului care s-a spart, din care a țâșnit pasărea tânără, o pasăre al cărei trup nu a luat încă forma acelui fuselaj al zborului spre văzduh. Aripile ei sunt încă lipite de coajă și mai păstrează forma oului din care abia au ieșit.

Sculptura turnată în bronz Young Girl reprezintă o excepție în cadrul temelor abordate de Brâncuși care concepe, de regulă, lucrările în serii, producând mai multe versiuni. Există doar trei lucrări care se numesc Young Girl, una de marmură, din 1925,după care a turnat bronzul din expoziție, în 1928, și o lucrare din marmură mai mare, datând din 1929. Brâncuși a creat un piedestal original pentru această sculptură, făcut dintr-un cub din piatră (limestone) și o bază de lemn asemănătoare cu o coloană infinită, dar având modulele semicirculare, cel de sus și cel de la bază, asemeni unui cilindru tăiat pe verticală, folosit cu latura unde s-a făcut tăietura ca să susțină, în partea superioară, cubul de piatră și, în partea inferioară, pentru a sta pe podea. La mijlocul acestei baze de lemn, a păstrat cilindrul întreg cu circumferințele așezate către fața și spatele sculpturii.

Întotdeauna m-a impresionat sculptura în lemn de stejar intitulată Socrates din 1922, aflată din 1956 în colecția Fundației Simon Guggenheim. Am privit întotdeauna îndelung această sculptură tăiată și cioplită direct în lemn de stejar, care are un soi de cap uriaș ce se sprijină pe o coloană din trei module cilindrice, strânse și ușor rotunjite, la extremități, ce se încheie cu o bază în formă de clopot. Sculptura e așezată pe un piedestal de piatră.

Lemnul sculptat ne dezvăluie cioplitura lui Brâncuși și textura ei ușor solzoasă. Când mă îndepărtez puțin îmi pare că văd o lupă imensă, a cărei lentilă măritoare e sugerată de golul săpat în lemn, o gură căscată, o fereastră sau pâlnia unei urechi ce aude totul, irisul ca un hău într-un glob ocular atotvăzător, ochiul ciclopic. Am aflat mai târziu povestea sculpturii Socrates. Brâncuși ar fi spus despre Socrates: ”Nimic nu-i scapă marelui gânditor. El știe totul, vede totul, aude totul. Ochii lui sunt în urechile lui, urechile lui sunt în ochii lui”. Această sculptură exprimă admirația a lui Brâncuși pentru gânditorul grec din Antichitate și face aluzie la prietenia marelui sculptor cu Erik Satie, compozitorul care a scris opera Socrate, finalizată în 1918, și pusă în scenă, la Paris, în 1920. Brâncuși, mai tânăr decât Satie cu zece ani, a fost impresionat de această dramă simfonică în trei părți, bazată pe dialogurile lui Platon. Brâncuși îl numea pe Erik Satie Socrate, în vreme ce compozitorul îi spunea Platon.

Socrates e prima sculptură în lemn achiziționată de MoMA, Alfred H. Barr Jr, directorul fondator al muzeului făcând toate eforturile și diligențele pentru a achiziționa această lucrare.

The Blond Negress II, din 1933, e un portret de bronz care pune accent pe protuberanța buzelor. Are un piedestal făcut dintr-un cilindru de marmură albă, așezat pe un bloc cu patru brațe, ca o cruce masivă culcată, din marmură, piatră și două părți din lemn sculptat cu o volumetrie complexă, cu părți rectangulare, scobituri adânci, elemente circulare, ce lasă la vedere textura lemnului și loviturile de bardă sau urma uneltelor de cioplit mai mici. Piedestalul de lemn al Negresei blonde este o sculptură în sine, ce ne dezvăluie meșteșugul străvechi al cioplitorilor tradiționali, pus în slujba sculpturii de avangardă, modernă. Dintr-un unghi, Cocoșul și Negresa blondă aproape că se suprapun și privesc în contrast tăietura în trepte a Cocoșului și baza de lemn pe care stă Negresa blondă, ca pe un stâlp de poartă înstărită. Această sculptură folosește cele patru materiale în care a lucrat Brâncuși, bronzul, marmura sau piatra, lemnul, ca un stăpân al tainelor și expresivității materiei reduse la esențe.

Negresa blondă face parte dintr-o serie, care a fost începută în 1923, inspirată de o femeie africană pe care artistul a întâlnit-o la un târg din Marseille, cum susțin brâncușologii.

Din serie face parte și Negresa albă, The White Negress I(1923), o superbă lucrare, sculptată într-o marmură albă cu veniaturi, pe care am văzut-o la Muzeul de Artă din Philadelphia. A făcut parte din colecția Louise și Walter Arensberg. A propos de serii, la Muzeul de Artă Modernă din San Francisco am văzut The Blonde Negress din 1926, capul de bronz cu buzele țuguiate era așezat pe un piedestal negru, apoi urma piedestalul de piatră (limestone) așezat pe o bază făcută din lemn sculptat.

The Cock, sculptat în lemn de cireș sălbatec, în 1924, îți taie respirația. A mai avut și alte două versiuni care nu s-au păstrat, existând și o tentativă de a impune un fals al Cocoșului, care folosea informația că artistul a creat și alte versiuni. Ultima sculptură din ipsos a fost Le Grand Coq, lucrare terminată la Paris, în 1949. Brâncuși și-a dorit să realizeze opera la o scală monumentală. El ar fi spus „Le Coq c’est moi!”/ „The Cock is me!”, parafrazând adagio-ul lui Flaubert „Madame Bovary c’est moi!’

Cocoșul și baza lui cilindrică de lemn au fost sculptate într-o singură bucată de lemn, dovedind o stăpânire a uneltelor, materialului și artei care îți taie respirația.

În expoziția de la MoMA sunt două sculpturi din seria Bird in Space, ambele de bronz.

Bird in Space (1928) are 137,2 cm înălțime, în vreme ce Bird in Space din 1941 are 182,9 cm înălțime. În 1923, Brâncuși ajunge la o esențializare în reprezentarea păsării în văzduh și a zborului. Eu prefer titlul Pasărea în spațiu. În deceniile care au urmat, Pasărea în spațiu a avut versiuni în marmură, bronz și ipsos. Există nouă versiuni în bronz ale Păsării în spațiu, din care două sunt expuse acum, la MoMA. Nici una dintre versiuni nu e la fel cu alta. Brâncuși folosea o versiune în marmură a sculpturii, apoi făcea una în ipsos, modificând dimensiunile, schimbând proporțiile și apoi turna în bronz versiunea modelată în ipsos. ”Niciodată nu am făcut reproduceri”, spunea Brâncuși. „Fiecare sculptură e o lucrare în sine, făcută de-a lungul anilor. Dacă modific o dimensiune cu un inch, toate celelalte proporții trebuie schimbate și e un lucru al naibii de greu de făcut.” În expoziție a fost inclusă și View of The Artist’s Studio, o guașă pe carton datată 1918. Există la Paris, le Centrul Pompidou Beaubourg, vreo două sute de desene între care și unele care reprezintă atelierul din Impasse Ronsin. Cele câteva fotografii de Brâncuși de la MoMA sugerează locul important pe care l-a jucat fotografia în creația lui Brâncuși. Brâncuși a făcut multe fotografii sculpturilor sale, unor colțuri din atelier și amplasamentului unor lucrări, imagini care nu au doar o valoare documentară ci și una artistică: Untitled (Head of a Young Woman) din 1910, o fotografie din colecția lui Edward SteichenUntitled (Golden Bird, 1919), Untitled (Head of a Sleeping Child and The Newborn II, circa 1923), Untitled (Double Exposure Self-Portrait, 1933-1934), Untitled (c. 1934), Untitled (Endless Column, 1937),Untitled (View of the Studio with Endless Column, Beginning of the World,

Adam and Eve, Bird in Space, and Torso of a Young Girl), Untitled (View of the Studio with Eve, Plato and Golden Bird, 1922). Fotografia din urmă completează povestea prieteniei dintre Brâncuși și Satie și ne amintește faptul că sculptura Socrates are o pereche în sculptura făcută tot în lemn de stejar, numită Plato, adică Platon, apelativul pe care-l folosea compozitorul Satie, pentru Brâncuși. Dacă Socrate reprezintă portretul lui Erik Satie, atunci Platon poate fi privit ca autoportretul lui Brâncuși.

Există în această esențializare o căutare a paradigmei vizuale care râvnește la înțelepciunea condensată într-o ghicitoare, o fabulă, un aforism, un refren de copii. Între aforismele lui Brâncuși luate dintr-o carte care le-a publicat găsim și gândul „Quand nous ne sommes plus enfants, nous sommes déjà morts”. Copilul poate atribui oricărui lucru o mulțime de identități, de roluri și rosturi pe lume.

Într-un colț de la intrarea în expoziția Brancusi Sculpture, descopăr mai multe documente de arhivă, o adevărată comoară aflată în Biblioteca, Arhivele și în colecția de dosare și înscrisuri de la muzeul MoMA.

În această secțiune cu documente, au mai fost incluse o scrisoare de la Margit Pogany trimisă lui Alfred H. Barr, în 12 Martie 1952, o notă a lui Marcel Duchamp despre Măiastra, scrisă de mână, în primăvara anului 1953, o carte poștală publicată de International Exhibition of Modern Art (Armory Show) în 1913, parte din cele câteva tone de cărți poștale tipărite cu acest prilej, o parabolă, intitulată Histoire de brigands de Constantin Brâncuși, povestea unei găini care a stat de vorbă cu un om care a întrebat-o ce face, în vreme ce ea tocmai își clocea ouăle. Politicoasă găina s-a ridicat de pe ouă și a mers să-i explice omului ce făcea, dar i-a tot explicat și când s-a întors la cuib, ouăle părăsite erau compromise dimpreună cu puii ce ar fi ieșit din ele. Povestea e spusă sfătos cu mici repetiții, spre a sublinia tâlcul și a înțelege de ce azi găinile sunt în stare să scoată ochii celor ce vin peste ele când clocesc.

Citesc și paginile originale ale plângerii înaintate de Brâncuși împotriva deciziei vameșilor care nu au considerat artă The Bird in Space. Acest proces a avut un rol major în reconsiderarea ideii de Artă. Foarte curând, colecționarii au cumpărat Brâncuși și marile muzee ale lumii s-au considerat instituții majore dacă posedă lucrări de Brâncuși și dacă organizează expoziții dedicate operelor sale.

Pasărea în văzduh, bronzul superb din 1928, a ajuns printr-o donație anonimă la MoMA. Legenda lucrării din expoziție menționează: ”Given anonymously”. Printr-o scrisoare bătută la mașină, adresată lui Alfred H Barr, pe adresa Muzeului de Artă Mo-dernă, 11 West 53rd Street, deținătorul unei Păsări de Brâncuși anunță că ar dori s-o doneze muzeului, dat fiind că nu are un loc potrivit, în casa lui, unde s-o țină.

Oferta uluitoare e datată Mai, 10, 1934. The Bird in Space, turnată în bronz, în 1928 (137,2 centimetri înălțime), a fost donată muzeului în 1934 de un anonim care-și oferă darul cu atâta generozitate și simplitate. La MoMA am văzut acum și anunțul de presă dat de muzeu cu privire la achiziția sculpturii Bird in Space, care a avut loc în data de 12 august 1934. Mă întreb ce s-ar fi întâmplat dacă Brâncuși n-ar mai fi dat vreun titlu seriilor sale și le-ar fi numit Untitled, cum se numesc și toate aceste fotografii făcute de el, expuse la MoMA, care înșiră apoi, între paranteze, sculpturile din fotografii. Titlul Untitled a devenit o precauție și un obicei destul de curent în arta modernă, nu neapărat abstractă. Cred că există vreo cincisprezece lucrări în marmură sau bronz ale Păsării în spațiu și altele în ipsos, după care s-au turnat cele de bronz.

În 1926, Brâncuși a creat o nouă versiune a Păsării în spațiu, în bronz, aflată acum în colecția Muzeului de Artă din Seattle. A expediat sculptura de la Paris, cu destinația New York. Pentru a fi prezentată în Galeria Brummer, unde prietenul lui Marcel Duchamp de la Armory Show, organiza o expoziție. Cei doi împărțiseră frățește oprobiul public, care considera că lucrările lui Brâncuși, Duchamp și ale altora nu pot fi socotite artă. La vamă, lucrarea lui Brâncuși a suferit același tratament. Vameșii au considerat că Pasărea în spațiu nu e artă ci „commercial wares”, produse fabricate, și prin urmare nu poate fi scutită de taxele de vamă. Din punctul de vedere al vameșilor, lucrarea nu semăna cu o pasăre și făcea parte din categoria obiectelor utilitare, gen ustensile de bucătărie sau instrumentar folosit în spital. Brâncuși a depus o plângere la tribunal împotriva acestei decizii și a urmat procesul în sine, unde s-a discutat și pledat în legătură cu ceea ce înseamnă arta, sculptura. Au fost chemați martori și experți, sculptorul englez Edward Epstein, directorul Muzeului din Brooklyn, William Henry Fox, proprietarul sculpturii, nu altul decât fotograful Edward Steichen, care va fi numit directorul Departamentului de Fotografie de la MoMA.

Până la urmă s-a ajuns la concluzia că definiția artei nu mai corespunde ultimelor evoluții ale artei. Am aflat toate acestea din cartea lui Margit Rowell, Constantin Brancuși. Dreptate avea Peggy Guggenheim care a cumpărat sculpturi de Brâncuși admirând jumătatea de țăran iscusit și jumătatea de zeu a marelui artist.

Spre sfârșitul vieții a devenit tot mai evidentă preocuparea de a crea ansambluri, de a-și pune sculpturile în diverse combinații, numite de el „grupuri mobile”, de a le fotografia, în aceste scenografii și dialoguri ale sculpturilor. Artistul a pus în valoare polifonia formelor mute. Toate aceste grupuri sculpturale sunt uluitoare. Dinamica acestor mutări și permutări, a dialogului cu spațiul. Ansamblul de la Târgu Jiu a creat, la scară monumentală, în spațiul urban, un proiect unic în lume. Nu e de mirare că un mare arhitect, Frank Gehry, afirma că a învățat de la Brâncuși mult mai mult decât de la arhitecți.

În 1955, a avut loc la New York prima retrospectivă de mai mare amploare, găzduită la Solomon R. Guggenheim Museum, și transferată apoi la Philadelphia Museum of Art. Brâncuși a murit în 16 martie 1956.

Ambiția îndreptățită a marilor muzee de a achiziționa Brâncuși a dus la o adevărată vânătoare a sculpturilor sale. Dublată de generozitatea unor colecționari vizionari care au dăruit sau lăsat prin testament muzeelor americane sculpturile lui Brâncuși. Măiastra a ajuns la MoMA prin testamentul lăsat de Katherine S. Dreier, Coloana fără sfârșit, versiunea din 1918 a fost dăruită de Mary Sisler, Cocoșul a fost dăruit de LeRay W. Berdeau, în 1959, Young Bird și Bird in Space au fost dăruite de familia William A. M.Burden. Alte sculpturi au fost achiziționate prin operații mixte, de moșteniri și schimburi de lucrări.Sculpturile sunt expuse la MoMA, într-o vecinătate atât de primitoare. Le dau ocol, mă rotesc în jurul meu, mă așez pe vine ca să văd piedestaluri și felul în care țâșnește sculptura așezată pe ele. Elipsa de marmură bleu-cenușie a peștelui din sculptura The Fish (1930) e așezată pe un piedestal făcut din trei părți, una de marmură și doi cilindri din limestone. Dimensiunea soclului pentru pește pare să fie aceea a circumferinței unei mese joase țărănești.

Măiastra (1910-1912) e așezată pe un piedestal din trei părți, făcut din limestone, două părți fiind rectangulare și având la mijloc Dubla cariatidă (1910-1912), pe care o privesc de la nici jumătate de metru distanță și am sentimentul că piatra respiră.

Pentru moment sunt doar unsprezece sculpturi în expoziție și tot unsprezece vor rămâne, deși micul pliant prezintă douăsprezece sculpturi. The First Cry (1917), bronzul care provine dintr-o colecție particulară, va fi expus până în noiembrie anul acesta, când va fi înlocuit de prima versiune a sculpturii The Newborn (1920) ce va fi adusă în expoziție, abia în luna noiembrie.

Mlle Pogany (1913, prima versiune) e bronzul acela cu patină, așezat pe o bază mică rectangulară, tăiată în limestone. Prezența acestei sculpturi la Armory Show, în 1913, a provocat un enorm scandal în presă, similar cu acela produs de pictura lui Marcel Duchamp, Nud coborând o scară. Au ridiculizat portretul redus la un ou, înlocuirea buclelor cu scrijelituri, n-au înțeles nimic din esențializarea formelor, din ceea ce Brâncuși își dorea ca să însemne sculptura, o lucrare a apei modelând pietrele.

Sculptura The Newborn (1920, Prima versiune), ce va fi adusă în expoziție abia în noiembrie, e cap de serie ca și alte sculpturi din această expoziție. Am sentimentul că sunt înconjurată de toți noi-născuții marelui sculptor, de originile infailibile ale unor paradigme obsedante, în opera lui. Privesc chiar Geneza operei lui Brâncuși, în expoziția de la MoMA, prima înfățișare a unor paradigme, prima versiune a Coloanei fără sfârșit, a Domnișoarei Pogany, a Nou-născutului, a Cocoșului. Măiastra e prima sculptură a unei păsări în opera lui Brâncuși. Să nu uităm și sculpturile fără serie sau pereche.

În 2017, cred, o versiune în bronz a sculpturii The Sleeping Muse, din 1913 s-a vândut la Christie’s cu 57 de milioane de dolari iar anul acesta, în luna mai, bronzul lustruit care s-a turnat în 1932, La Jeune fille sophistiquée, portretul lui Nancy Cunard, s-a vândut cu 71 milioane de dolari.

Cota lui Brâncuși va crește, indiscutabil. Sculptura modernă a trecut de bariere până mai ieri inexpugnabile, dovadă sculptura lui Giacometti vândută cu 140 de milioane de dolari. Cei doi constituie ținta obligatorie a celor ce stau sau vin la New York. Brâncuși în expoziția de la MoMA, Giacometti, la Muzeul Guggenheim.

Muzeul Beaubourg a transmis pentru expoziția de la MoMA filme documentare despre Brâncuși și o selecție din filmele lui Brâncuși din anii 1923-1937, un transfer digital de pe film de 35 mm. Pe lângă fotografii, Brâncuși a făcut și filme, fiind introdus în această îndeletnicire de surrealistul Man Ray. Filmele care au supraviețuit demonstrează interesul pentru mișcare și relația dintre obiecte și spațiu, importanța pe care o acordă Brâncuși relației dintre lucrările sale și spațiu, folosind deopotrivă proximitatea și îndepărtarea. Brâncuși sculptează și aerul dintre sculpturile sale prin această adevărată ars combinatoria pe care o cercetează, inventează, deconstruiește și reconstruiește mereu.

Am ascultat, în fine, la MoMA, și muzica îndrăgită de Brancuși, reconstituită de cele două specialiste care sunt curatorii acestei expoziții, Paulina Bobocha și Mia Mathias.

CORESPONDENȚĂ DE LA LONDRA

CUM POT MUNCI ROMÂNII ÎN UK DUPĂ BREXIT

Adrian MOCĂNESCU

(Text fără diacritice)

Dupa cum probabil marea majoritate a oamenilor stiu, BREXIT-ul s-a incheiat, dupa lupte seculare, pe data de 31 ianuarie 2020, la ora 23... La acea data nefasta pentru comunitatea romanilor britanizati, Regatul unit si-a incheiat divortul de batrana Europa si a prins strans in mainile ei batute de crivatul oceanelor fraiele propirei independente politico-economice.

Pana aici toate bune si frumoase - pentru insulari - dar asupra majoritatii romanilor nostri a aruncat un val imens de confuzie, frica si in mod cert pentru unii a accentuat sentimentele ascunse in subconstient de "cetateni de mana a doua" respinsi inca odata de lorzii britanici... Mai ales ca in uriasa comunitate de romani britanici exista din pacate foarte multi care (inca) nu stiu limba foarte bine sau aproape de loc, iar altii nu urmaresc mass-media britanica nici macar pentru informatii vitale.

Totusi, cei care au fost cat de cat ancorati in realitatea cotidiana britanica au stiut ca romanii din Anglia au putut aplica la asa-zisul "statut de stabilire" (Settlement status) care le acorda aceleasi drepturi de a locui si munci in UK ca si unui englez. Era de ajuns sa fi locuit macar de 6 luni in Marea Britanie si puteai aplica la un "statut de pre-stabilire" pana ajungeai la 5 ani si apoi te treceau automat in "statut de stabilit in Anglia". Dar si portita aceasta, in clasicul stil britanic, calm si organizat, s-a inchis la 30 iunie 2021. Dupa acest termen este interzisa oricarui roman intrarea libera in M. Britanie.

Ne intrebam acum, este asta sfarsitul lumii? Sa insemne oare incheierea masivului exod ce a facut ca romanii sa devina in ultimii cativa ani a doua cea mai mare minoritate din Anglia? Raspunsul se intrevede oarecum printre norii incertitudinii: e clar ca pe termen scurt migratia economica masiva dinspre plaiurile balcanice a fost franata, dar la fel de clar se poate estima ca pe termen mediu si lung se va incerca, atat din partea europenilor, cat si a englezilor, gasirea unor modalitati cat mai simple de a importa lucratori.

In orice caz, scopul acestui articol este sa incerce sa informeze potentialii doritori de a incepe o viata mai buna peste Canalul Manecii despre posibilitatile actuale de a face acest lucru. Asadar, post-brexit englezii au instaurat pentru lucratorii europeni, deci inclusiv romani, un sistem de emigrare bazat pe puncte de "valoare". Deci un roman care vrea sa munceasca legal in UK trebuie sa aplice pentru o viza de lucru bazata pe acest sistem de puncte. Sistemul este creat cu precadere pentru muncitorii calificati, care trebuie sa dovedeasca faptul ca au o oferta de serviciu (pentru nivelul de calificare necesar) de la un angajator inregistrat la Ministerul de interne (Home Office). Oferta de munca trebuie sa atinga nivelul salariului minim necesar. Acesta este cel mai mare dintre salariul mediu din Anglia, actualmente 25.600 lire, sau salariul specific pentru ocupatia aplicantului. Daca salariul oferit este mai mic decat cerinta salariala minima legala, dar nu mai mic decat 20.480 lire, aplicantul tot poate fi eligibil daca oferta de munca este intr-un sector economic care are nevoie de lucratori.

Deci in teorie, tot ce trebuie sa faci este sa cauti prin siteurile de joburi din UK sau printre cunoscuti pana gasesti o firma din Anglia care e dornica sa te sustina si gata, ura si la gara... Dar in practica, acel angajator are de depus un pic mai multe eforturi decat era necesar pana acum, atat birocratice, cat si financiare.

Deci, acum dupa Brexit, angajatorii britanici care vor sa aduca lucratori europeni trebuie in primul rand sa aplice pentru a licenta de sponsor prin care sa dovedeasca faptul ca au resursele si infrastructura necesara. Pentru o licenta (valida patru ani), acea companie trebuie sa scoata din cont £536 daca e firma mica (sub £10 milioame profit) si £1476 pentru companiile mijlocii si mari.

Si de aici incepe adevarata cheltuiala, respectiva firma fiind obligata sa plateasca tot felul de taxe succesive, care pot insuma in final si pana la £10.000 pe angajat pentru 5 ani, in cazul unei firme mai mari.

Deci sincer fiind spus, dupa cum se vede, baietii s-au baricadat destul de bine si incerca cu tot dinadinsul sa tina europenii afara...

Cu toate acestea romanii nu trebuie sa-si piarda speranta, intrucat momentan este inca destul de multa confuzie care vine amestecata de pe cele doua fronturi ale Corona-ului si Brexit-ului.

In scurt timp informatiile se vor decanta si companiile engleze vor crea sisteme mult mai clare si parghii legale care sa le ajute sa obtina lucratorii europeni mult doriti, printre care este clar ca romanii sunt cotati la nivel foarte ridicat.

Si vorbind de "lucratori mult doriti", tin neaparat sa mai mentionez un aspect important pe care l-am observat din destul de multe surse deja. Pornind de la tot mai frecvente articole in presa, postari pe social media etc., este evident faptul ca firmele britanice duc lipsa masiva de lucratori care sa duca "greul" activitatii companiilor. Se pare ca exista un trend tot mai accentual in ultimii ani in randul tineretul englez de a merge spre invatamantul superior in detrimentul meseriilor din domeniile serviciilor, constructiilor etc. Mai mult decat atat, chiar daca nu reusesc sa se incadreze in universitati, o mare majoritate a englezilor, dintr-un motiv sau altul, nu doresc sa aplice la joburile care necesita munca sustinuta si respectarea unui program mai strict. Din aceste motive, la ora actuala se pare ca este o penurie accentuata de lucratori in foarte multe domenii, locuri de munca ce erau ocupate in marea majoritate de est europeni.

De asta parerea mea este ca firmele britanice vor fi "obligate" sa faca tot ce le va sta in putinta ca sa creeze conditiile sau portitele necesare pentru a importa puternice brate dacice care sa sustina in continuare baza economiei mandrei Britanii.

Ne trebuie numai putintica rabdare...

MISIONARI AI CUVÂNTULUI

Silvia GIURGIU

Cu fiecare nouă experiență trăită împreună cu oameni, care își dedică talentul și eforturile culturii și literaturii, iubirii binecuvântate pentru aproapele, binefacerii și dăruirii de sine, credinței și societății, evoluția umană cunoaște o ascensiune certă, către standarde cât mai ridicate, în ciuda tuturor obstacolelor, ce se interpun în calea către reușită.

02.04.2022 O nouă escapadă culturală de două zile, înfăptuită de subsemnata Silvia Giurgiu, reprezentantă a Centrului Cultural Pitești, împreună cu scriitoarea Zenovia Zamfir, din Râmnicu Vâlcea, reprezentantă a Bibliotecii '' Antim Ivireanu '' Vâlcea și jurnalistul-scriitor Marian Bărăscu din Dragășani, oreședinte al Asociației '' Rusidava Culturală '' la Buzău, pentru a participa la manifestarea culturală ,,Armoniile Păcii", organizată și coordonată de președintele și fondatorul asociației Ascior, ing. Nicolae Mușat și Roxelana Radu, prim-vicepreședinte Ascior.

La eveniment au participat președinți ai Filialelor Ascior, sosiți din mai multe colțuri ale țării, cât și reprezentanți din marile orașe, invitați la eveniment, printre care am avut imensa bucurie să revădem prieteni si colegi, dragi sufletului nostru.

Erau deja prezenți în Sala Cosiliului Județean Buzău scriitorii: Olga Grigorov, Vasile Bele, Vasilica Mitrea, Trandafir Sâmpetru, Violeta Bobocea, Elvira Răceală, Camelia Soare Manea, Paulina Georgescu, Dumitru Sandu, Limona Rusu, Ionica Bandrabur și mulți alții. Evenimentul a fost înfrumusețat printr-un spectacol muzical, susținut de elevii mai multor școli din orașul gazdă, care au oferit tuturor participanților încântare și bucurie. Seara, ne-am adunat la Fundația pentru copii Sfântul Sava, unde s-a desfășurat ședința Ascior, în cadrul căreia s-au dezbătut teme importante privitoare la viitoarea organizare a asociației și unde a avut loc și cina. Preparatele de post au fost gustate de toți cu plăcere, iar doamnele de la bucătărie au fost încântate de complimentele primite. Noaptea ne-am retras fiecare în camerele rezervate la hotel Corner Center Rental, iar a doua zi dimineața, după un mic dejun copios în compania celor câțiva prieteni rămași, noi grupul format din Zenovia, Marian, soția și fiica acestuia, Maria și Veturia, am plecat către mănăstirea Suzana, din localitatea Măneciu-Brașov, pentru o altă misiune în folosul culturii, pe care o deservim cu drag și devotament.

Am ajuns în jurul orei unsprezece, chiar la timp pentru a participa și noi la slujba de duminică, susținută de maica stareță Teofana Popescu și măicuțele trăitoare în acel lăcaș al Domnului, situat pe Valea Teleajenului, la 40 km de Vălenii de Munte, într-un decor mirific, unde pacea, simplitatea și smerenia completează și împodobesc acel monument al spiritualității si al artei, despre care Alexandru Vlahuță spunea: ,,Suzana este așezată într-o poiană frumoasă, pe o frunte de dâmb, sub care se azvârl în Teleajen pârâul Stânca, din dreapta și Epurașul din stânga", care unindu-se în fața mănăstirii, formează o cruce, de unde pornesc la vale, în același curs. Paraclisul cu hramul Sf. Acoperământ al Maicii Domnului datează din anul 1911 din timpul maicii Tomaida Perlea și a fost restaurat între anii 1971- 1974, cu sprijinul Preafericitului Părinte Patriarh, Justinian Marina, pe care l-a sfințit în 7 decembrie 1974.

La mănăstirea Suzana, slujbele se oficiază de trei ori pe zi: Sfânta. Liturghie, Vecernia și Utrenia, iar în prima zi a fiecărei luni se oficiază Taina Sfântului Maslu. Credincioșii care vin la slujba duminicală, sunt în număr mare, iar pacea pe care o găsesc aici le întărește spiritul, care se conectează direct cu divinitatea.

După slujbă, maica stareță Teofana Popescu ne-a invitat la masă, unde am pus la cale proiectul cultural religios, pe care îl vom organiza cu acordul sfinției sale, în cadrul mănăstirii. Am plecat de acolo încărcați cu energie binecuvântată, cu speranță în bine și cu încredere în ziua de mâine. Ne vom întoarce să primim bucuria divină și să propovăduim Cuvântul scris, în tovărășia altor ,, misionari" ai literaturii și artei.

RÂMNICU VÂLCEA
PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
Râmnicu Vâlcea, General Praporgescu 14, 240182, Jud. Vâlcea
tel: +40-250-731016 fax: +40-250-731843 primaria@primariavl.ro
www.primariavl.ro
CERTIFICARI MRC-OCS SR EN ISO 9001:2015 410/C SR EN ISO 14001:2015 223/M SR OHSAS 18001:2008 190/HS SR ISO/CEI 27001:2013 019/SI

De la 1 aprilie, sala de sport a Liceului Forestier revine la destinația principală

Ca urmare a solicitărilor făcute de Primăria municipiului, sala de sport a Liceului Tehnologic Forestier revine, începând cu 1 aprilie, la destinația sa principală odată cu desființarea centrului de vaccinare din incinta sa. Cei 860 de elevi ai unității de învățământ din nordul orașului vor putea astfel efectua orele de educație fizică în condiții normale și folosind toate facilitățile necesare unei astfel de activități. În urmă cu aproape 2 luni, tot în urma unor demersuri ale Municipalității Râmnicului pe fondul scăderii accentuate a ritmului de imunizare împotriva Covid-19, sălile de sport de la Liceul Sanitar "Antim Ivireanul" și de la Școala Gimnazială "Anton Pann" reveneau și ele la destinația de bază prin restrângerea și relocarea activității de vaccinare.

De 23 de ani, cuplurile de râmniceni care împlinesc 50 de ani de căsnicie sunt sărbătorite de Primăria municipiului

Începute în anul 1999, ceremoniile "Nunta de Aur" în cadrul cărora sunt premiate cuplurile de râmniceni care împlinesc 50 de ani de căsnicie reprezintă una dintre cele mai longevive tradiții de la nivelul Primăriei municipiului. Înscrierea se face în urma unei proceduri extrem de simple, prin depunerea unei cereri la Direcția de Evidență a Persoanelor din str. Regina Maria nr. 5 (fostul sediu al BNR) însoțită de acte doveditoare ale identității și domiciliului din Râmnic al celor doi soți, precum și ale mariajului în care se află de o jumătate de veac; în urma înregistrării, cuplurile vor fi programate pentru proxima ceremonie "Nunta de Aur" care, de regulă, se organizează în apropierea unui moment festiv mai important: sărbătorile Pascale sau cele ale Crăciunului, Ziua Imnului Național – 29 iulie, Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice – 1 octombrie etc. De la debutul acțiunii și până în prezent, 1382 de cupluri au fost aniversate de Municipalitatea Râmnicului, primind o Diplomă de Fidelitate și tichete valorice a căror valoare actuală a ajuns la 600 de lei.

Joi, 31 martie, în Râmnicu Vâlcea se colectează gratuit deșeurile voluminoase și deșeurile de echipamente electrice și electronice

Primăria municipiului Râmnicu Vâlcea și S.C. Romprest Energy S.R.L. anunță că în data de 31 martie 2022 se va realiza colectarea gratuită a deșeurilor voluminoase și deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE) în 12 puncte de colectare de pe raza municipiului Râmnicu Vâlcea: str. Crişan - coloana auto DADP, str. Radu de la Afumaţi - Bl. 51B (PC 144), str. Rapsodiei- Bl. 16 (PC 174), aleea Mioriţei- Bl. N3 (PC 154), intr. Cecilia Cuţescu Stork - Bl. 77 (PC 133), str. Remus Bellu - parcare Maternitate, bl. O1 (PC 118), str. Emil Avramescu - lângă sediul Pieţe Prest, str. Gib Mihăescu - Bl. S3 (PC 104), Complex Comercial Hermes - Bl. B3 (PC 80), str. Nicolae Iorga – Bl. PT5 (PC 46), aleea Bradului- Bl. C1, C2 (PC 79), intr. Florilor- Bl. S31 (PC 6). Pentru sesizarea depozitării unor astfel de deşeuri şi în alte puncte de colectare de pe ra-za municipiului, precum şi pentru furnizarea de relaţii suplimentare, preşedinţii, administratorii asociaţiilor de proprietari sau cetăţenii pot apela dispeceratul SC Rom-prest Energy la telefon 0250/731734, în intervalul orar 8.00 – 14.00. Este prima acţiune de acest fel organizată de SC Romprest Energy pe anul în curs, în 2021 fiind organizate patru asemenea campanii în lunile martie, iunie, septembrie şi decembrie.

Primăria Municipiului a demarat în zona Feţeni cadastrarea gratuită a terenurilor

În cadrul Programului Național de Cadastru și Carte Funciară și în baza HCL nr. 178/2021 prin care Municipiului Râmnicu Vâlcea i se aloca suma de 160.000 lei pentru finanțarea lucrărilor de înregistrare sistematică, Primăria a demarat această procedură pentru trei sectoare cadastrale din zona Feţeni. Astfel, proprietarii de terenuri din sectoarele 39, 40 și 41 beneficiază de înregistrare gratuită în cadastru și în cartea funciară prin intermediul expertului în cadastru desemnat de Municipalitate în acest scop, ing. Mărgineanu Aurelian Laurențiu, ce va fi disponibil la biroul său din cadrul Depozitului Ecologic Feţeni în fiecare sâmbătă, între orele 9.00 – 12.00, putând fi apelat pentru informații și la numărul de telefon 0741537594. În vederea cadastrării gratuite, cei aproximativ 470 de proprietari identificați din zonă vor trebui să prezinte copii ale documentelor de proprietate pentru terenurile pe care le dețin și, după caz, să permită accesul specialistului pentru identificarea precisă a limitelor de proprietate. Activitatea în teren a expertului în cadastru se va încheia la 1 septembrie, urmând ca până în 20 ianuarie 2023 să se finalizeze procedura de înscriere în cartea funciară. Alte sectoare avute în vedere de Primăria municipiului pentru cadastrare gratuită în cursul acestui an sunt cele din zonele Căzănești și Copăcelu, activitatea urmând să demareze în funcție de alocările de la bugetul central.

Continuă lucrările de eliminare a inundării subsolurilor la blocurile din municipiu

O acțiune demarată în urmă cu mai mulți ani continuă în ritm susținut și în pre-zent: amenajările din jurul blocurilor din Râmnic în vederea eliminării infiltrațiilor de apă ce cauzează inundarea subsolurilor și igrasia. Lucrările constau în realizarea de sisteme perimetrale de colectare a apelor pluviale și de evacuare a lor astfel încât acestea să nu mai afecteze structura imobilului, în paralel realizându-se, după caz, și lucrări conexe precum refacerea spațiului verde din vecinătatea blocului, montarea de gărdulețe etc. Până acum, peste 150 de blocuri din Râmnic au beneficiat de astfel de reabilitări, în prezent se lucrează la imobile din Calea lui Traian Sud și din Ostroveni, iar în viitor, în funcție de solicitările asociațiilor de proprietari, acțiunea va continua în toate cartierele orașului.

În Râmnicu Vâlcea începe distribuirea ajutoarelor alimentare în baza Programului POAD

Începând cu data de 8 aprilie 2022, Primăria Municipiului Râmnicu Vâlcea va desfășura, prin Direcția de Asistență Socială, activitatea de distribuire a ajutoarelor POAD- produse alimentare, la fostul Liceu Tehnologic Oltchim din bulevardul Nicolae Bălcescu nr. 26. În conformitate cu prevederile art. 3, alin. 1 din OUG 84/2020, categoriile de persoane care beneficiază de acest sprijin sunt: **1.** familiile și persoanele singure cărora le este stabilit, prin dispoziție scrisă a primarului, dreptul la un venit minim garantat acordat în baza Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare; **2.** familiile beneficiare de alocație pentru susținerea familiei acordată în baza Legii nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare; **3.** persoanele/familiile aflate temporar în situații critice de viață, respectiv victime ale calamităților, persoane dependente (persoanele cu handicap grav și accentuat, adulți și copii), și în alte situații asemănătoare stabilite prin anchetele sociale și care se află în situații deosebite de vulnerabilitate, precum și persoanele care locuiesc în așezările informale. Persoanele care aparțin categoriilor enumerate mai sus și care, la data distribuirii ajutoarelor alimentare, se află în perioada de satisfacere a stagiului militar, execută pedepse privative de libertate, au domiciliul sau reședința în străinătate, beneficiază de servicii sociale în regim rezidențial, publice sau private, nu au dreptul de a primi ajutoarele distribuite în programul POAD.

Pentru persoanele enumerate la punctele 1 şi 2 (respectiv beneficiarii de ajutor social şi alocaţie pentru susţinerea familiei, ale căror dosare complete sunt în evidenţele DAS), distribuirea pachetelor cu ajutoare se va face în data de 08.04.2022, în intervalul orar 08.30- 14.00, pe baza actului de identitate.

Pentru persoanele/familiile aflate temporar în situaţii critice de viaţă, respectiv victime ale calamităţilor, persoane dependente (persoanele cu handicap grav şi accentuat, adulţi şi copii) şi persoanele care locuiesc în aşezările informale, distribuirea ajutoarelor se va face începând cu data de 11.04.2022, în intervalul orar 08.30 – 16.00 (de luni până joi) şi 8.30- 13.00 (vineri). Distribuirea se va face în urma înscrierii pe o listă de suplimentare, în limita stocurilor disponibile, cu prioritate pentru persoanele care nu au beneficiat de aceste produse la ultima tranşă din luna august 2021. Înscrierea în listele suplimentare şi programarea pentru ridicarea produselor se vor face începând cu data de 5 aprilie 2022, telefonic, la numerele 0799807237, 0787371735, 0787823067, 0787465928, sau la sediul Direcţiei de Asistenţă Socială din strada General Magheru nr. 25 (clădirea Socom), pe baza actului de identitate (original şi fotocopie) şi/sau a certificatului de handicap valabil la data întocmirii listelor (prezentat în fotocopie); pentru persoanele care optează pentru înscrierea telefonică, datele de identitate vor fi prelucrate pe baza declaraţiei telefonice, urmând ca acestea să prezinte, obligatoriu, documentele în fotocopii la momentul ridicării produselor.

Distribuirea ajutoarelor (conţinând produse alimentare de bază în greutate de aproximativ 25 kg) se va realiza până la epuizarea stocului alocat Municipiului Râmnicu Vâlcea, respectiv de 950 de pachete.

BIROUL DE PRESĂ

UZPR: „EMINESCU, UN VIS ÎN AȘTEPTARE”, EDIȚIA I, 2021-2022

PREMIUL I ȘI III LA POEZIE AU REVENIT JUDEȚULUI VÂLCEA: MARINELA BELU-CAPȘA ȘI OVIDIU CRISTIAN DINICĂ. FELICITĂRI!

Dumitru BUȚOI / UZPR Timiș

Filiala UZPR „Valeriu Branișteˮ Timiș, sub egida UZPR, în parteneriat cu Asociația Cultural Umanitară „Luceafărul de Vestˮ Timișoara au lansat în premieră, la începutul lunii iulie 2021, în spațiul cultural-artistic românesc, Proiectul Cultural „Eminescu, un vis în așteptareˮ, promovat și susținut pe site-ul UZPR de către regretatul președinte UZPR Doru Dinu Glăvan. Un demers de anvergură europeană, cu obiective principale: redescoperirea geniului eminescian în toate ipostazele vieții și activității sale, omagierea personalității lui Eminescu, socializarea prin activitățile întreprinse între iubitorii de cultură și artă, stimularea spiritului de competiție în domeniul cultural-artistic și nu numai, referitor la instituții, organizații, asociații, cenacluri etc. și promovarea valorilor. Proiectul a avut un caracter de voluntariat la care au putut să se înscrie alte instituții și participanți. Proiectul a fost inițiat de către Filiala UZPR Timiș – președinte conf. univ. dr. Ioan David și Dumitru Buțoi – membru UZPR și președinte al Asociației Cultural Umanitare „Luceafărul de Vestˮ Timișoara, cu implementare la nivel național și Diaspora prin mass-media, beneficiari fiind elevi, adulți de orice profesie și comunitatea.

Fiind la prima ediție, care a înregistrat un neașteptat aflux de participanți – peste 152 de lucrări trimise la toate secțiunile propuse în Regulamentul de organizare – am fi dorit ca festivitățile de premiere să aibă loc în marile centre culturale din țară. Din cauza restricțiilor sanitare n-am reușit decât pentru Zona de Vest (Timișoara, Lugoj, Arad, Deva, Oradea, Satu Mare) și în perspectivă Zona de Sud (București, Ploiești, Buzău, Constanța) și Zona Moldova (Vatra Dornei, Botoșani, Iași, Bacău, Suceava), de unde am primit cele mai multe lucrări. Dar, pentru a risipi emoțiile participanților din țară și Diaspora, vom da publicității numele câștigătorilor la secțiunile respective, urmând ca premiile să le expediem prin poștă, dacă situația pandemică nu ne va permite să ne întâlnim cu participanții și desigur cu premianții pentru socializare, promovare culturală și încurajare a tuturor creatorilor și iubitorilor de Eminescu. Juriul format din conf. univ. dr. Ioan David, președinte de onoare – Timișoara, prof. univ. dr. Constantin Falcă – Oravița, jud. Caraș Severin, av. dr. Pașcu Balaci – Oradea, jud. Bihor, Sylvia C. Hârceagă – poet și președinte al Cenaclul Seniorii, din Timișoara, prof. Marcela Balint – Lugoj, jud. Timiș, Dumitru Buțoi. Secretariat: Grigore Mâinea, membru UZPR Timiș și redactor șef „VIP Seniorii”. (...)

• Marele Premiu: Maria Mia Rogobete – Lugoj, jud.Timiș.

• POEZIE: **Premiul 1**: Alexandru Pripon – Buzău, Maria Magdalena Stan – Ploiești, Andreea Cristea -București, Dimitrie Sorin Pană – Titu, jud. Dâmbovița, **Marinela Belu Capșa** (sublinierea Intol Press) – Vișina, jud. Olt; **Premiul 2**: Dorothea Nicolescu – București, Camelia Ardelean – Deva, jud. Hunedoara, Adriana Rusăteanu – București, Mirela Cocheci – Petroșani, jud. Hunedoara, Dana Ioana Băicoianu – Agigea, jud. Constanța, Claudiu Onișoară – București; **Premiul 3**: Violeta Câmpan – Vatra Dornei, jud. Suceava, Olga Văduva Grigorov – Tulcea, Laura Moț – Șiria, jud. Arad, Mihaela Huțanu – Suceava, **Ovidiu Dinică** (subl. Intol Press) – jud. Vâlcea, Petronela Mocanu – Crucea, jud. Iași; **Mențiune**: Ana Maria Chircea – Oradea, Liliana Badea Cârstea – Târgoviște, Viorel Doran – Râmnicu Sărat, jud. Buzău, Ina Dumitrescu – Craiova, Cristina Ungureanu – Suceava, Ionica Brandabur – Slănic Moldova, jud. Bacău.

(...)

S-au mai acordat Diplome de Excelență și Meritul Cultural unor personalități cu notorietate în domeniul cultural-artistic și academic. Participarea cu lucrări la acest Proiect de suflet și iubire ne-a onorat și le suntem recunoscători pentru o viață în slujba comunității.

Cu prilejul decernării premiilor participanților de pe Zona de Vest, eveniment ce a avut loc la Cercul Militar din Lugoj, jud. Timiș, a fost instituit in memoriam Premiul „Doru Dinu Glăvanˮ, ca un semn de prețuire și neuitare pentru cel ce a fost președinte al UZPR. Dumitru Buțoi, președinte Asociația Cultural-Umanitară „Luceafărul de Vestˮ Timișoara și membru UZPR Timiș, în prezența fiicei sale, Oana Glăvan, a acordat premiul Filialei UZPR din Anglia, coordonator dr. Nistor Becia.

Echipa de organizare mulțumește tuturor participanților și celor implicați în susținerea și mediatizarea acestui inedit proiect cultural-artistic, „Eminescu, un vis în așteptare”, și îi asigurăm de toată prețuirea noastră. Menționăm că majoritatea lucrărilor trimise la concurs vor fi publicate într-o antologie care va fi lansată în luna iunie 2022, cu prilejul „Zilelor Eminescu”.

ÎNȚELEGEREA AUSTRO-RUSĂ... (Urmare din pag. 2)

Iosif II a întârzit doi ani implementarea în Transilvania a reformelor urbariale menite a proteja iobagul valah de excesele nobilimii maghiare feudale, tocmai pentru a crește furia valahilor spun unii istorici. În 1784, au fost auziți țărani neștiutori de carte spunând că Transilvania e dată românilor încă de regele cel vechi roman al Daciei cu cuvintele „Dau-io-ție”, adică țară dăruită ... (vezi cartea Revoluțiunea ..., de Nicolae Densușianu, pg. 353.) De aici reiese ideea de ”Rex Dacia” susținută de Horea, care cade ca o mănușă pe filiera ”proiectului grecesc” a țarinei, în legătură cu unirea țărilor române. Nicolae Iorga prezintă, în ”Acte și Fragmente” (1896), intenția rușilor de a schimba populațiile, în 1772, cu valahii din Muntenia și Moldova în locul tătarilor din Crimeea. (Salis, acest conducător în orb al răsculaților lui Horea, parafrazându-l pe David Prodan, a fost văzut la Curechiu, apoi a fost raportat de mai mult de opt ori de răsculați ca „îmbrăcat nemțește, cu o stea mare în piept”). Frederic II al Prusiei și Iosif al II – lea au creat tot timpul un „spațiu vital” pentru populația germană, pregătind valuri de colonizare cu șvabi catolici în 1782-1784, ei având un aliat: Ecaterina II, țarina Rusiei, dispusă să-i preia pe ortodocșii alungați din Transilvania? E o ipoteză de lucru care se va desluși doar prin cercetarea arhivelor austriece și ruse.

Constantin Zărnescu este autorul acestei propuneri de monument la Rmnicu Vâlcea

Lupoaica Capitolină amplasată în intersecția de la fostul pod al lui Hozoc. Compoziție foto P. Cichirdan

NOTĂ

Ziarul apare cu 16 pagini și respectă Legea 186/2003! Ziarul se adresează cetățenilor cu diverse preocupări culturale de la sat și de la oraș. Articolele, grafica, fotografiile nesemnate aparțin editorului. Autorii păstrează responsabilitatea conținutului.

Tipărit la Prodcom, Tg. Jiu, 15 apr. 2022

Ziar realizat de Asociația ECOSTAR 21, Editura INTOL - PRESS, SC INTOL SRL și SC TINCONT SRL

Editor șef: Simion Petre CICHIRDAN

Director: Gheorghe DUMITRAȘCU
Director IT: Bogdan CICHIRDAN
Seniori editori: Arhim. Veniamin MICLE, Constantin ZĂRNESCU, Mihai SPORIȘ, Al Florin ȚENE, Ștefan DUMITRESCU
Redactor șef: Petre CICHIRDAN
Redactor: Ana-Maria LAZĂR, Leontina RUS
Secretar de redacție: Simona Maria KIS
Publiciști: Felix SIMA, Gheorghe SPORIȘ, Emil MANZUR (coresp. Timiș), Gheorghe PANTELIMON, Ioan DURĂ, Florian TĂNĂSESCU, Ilie GORJAN, Constantin MĂNESCU, Nicolae NISTOR, Mihai MUSTĂȚEA, Mihai CĂLUGĂRIȚOIU
Tehnoredactare computerizată: Ana-Maria LAZĂR
Adresa: Calea lui Traian 169, bl. 5, sc. E, ap. 3
Tel./Fax: 0250.736615, 0350.401254, 0746.029824
cichirdan@yahoo.com www.culturaarsmundi.ro
Preț: 3 lei